

Report

TORNÁDO, ROK POTÉ

ROK OPRAV - JAK POSTUPUJE OBNOVA PO TORNÁDU
DOBŘE ZPRÁVY Z UKRAJINY - ROZŠÍŘUJEME TĚŽBU A PROJEKT ORIV POKRAČUJE
40 LET V MND - ROZHOVOR S ŠÉFEM PZP UHŘICE VÍTĚZSLAVEM STRAKOU
KŘÍŽOVKA SE SOUTĚŽÍ O VSTUPENKY DO AKVAPARKU

Kolik jsme vytěžili

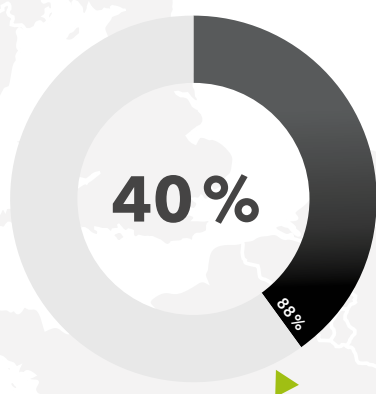

Česká republika

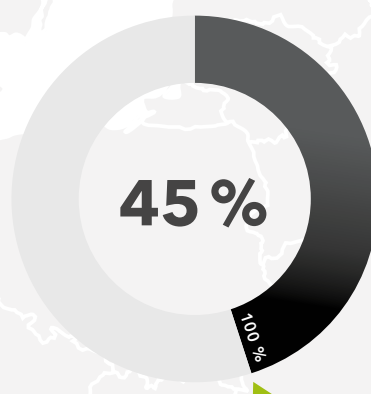
Ropa

● roční plán	91 680 m ³
▶ plán k 12. 6. 2022	41 613 m ³
● plnění k 12. 6. 2022	36 436 m ³

Plyn

● roční plán	100 875 500 m ³
▶ plán k 12. 6. 2022	45 272 740 m ³
● plnění k 12. 6. 2022	45 181 060 m ³

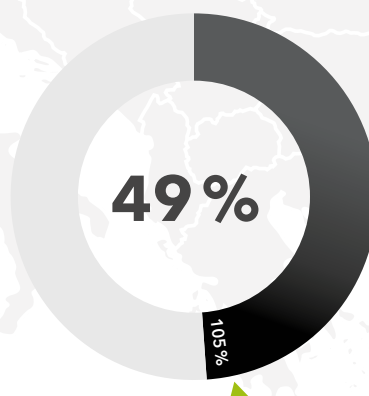

Ukrajina

Plyn

● roční plán	96 231 338 m ³
▶ plán k 12. 6. 2022	44 460 806 m ³
● plnění k 12. 6. 2022	46 819 500 m ³

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

držíte v ruce již třetí letošní MND Report, ve kterém najdete plno zajímavého a optimistického čtení třeba na vaši letní dovolenou. S radostí mohu konstatovat, že se zvyšuje čtenost časopisu v elektronické podobě a stejně se zvyšuje zájem o tištěnou verzi, jejíž náklad jsme pro toto vydání opět lehce navýšili.

Uzávěrka čísla byla pár dnů před prvním výročním ničivého tornáda, které zasáhlo 24. června 2021 jižní Moravu, a tak se tomuto tématu logicky nemůžeme vyhnout. Na stránkách Reportu se dozvíte nejen to, jak jsme postoupili s opravami v technologickém parku Lužice, ale také to, jak pokračuje pomoc postiženým oblastem. Osobně se těším na zhlédnutí dokumentu Jany Počtové s názvem *Tornádo rok poté*, který na výpovědích čtyřiceti přímých účastníků popisuje události, jež odstartovala živelní pohroma na začátku loňského léta. Dokument vznikl ve spolupráci s nadací Karel Komárek Family Foundation a pomoc jejího zakladatele svému rodnému kraji zde dostává také prostor. Na straně 28 se dočtete nejen o tom, kdy bude premiéra na ČT2, ale také kde lze dokument zhlédnout později.

Další velké téma, jemuž se věnujeme, je energetická krize, která je těsně propojená s válkou na Ukrajině. V článku věnovanému otázce, jak MND promlouvají do energetické soběstačnosti země, najdete souhrnný přehled naší těžby a také informace o tom, jak se naše dvě hlavní suroviny – ropa a plyn – dále využívají. Když jsem v úvodu zmiňoval optimistické čtení, měl jsem na mysli informace, které pro vás přinášíme z Ukrajiny. Naše společnosti Horyzonty i Oriv si navzdory dramatické situaci v zemi vedou velmi dobře a oba projekty pokračují spíš lépe, než se dalo vůbec očekávat. Lidské příběhy, které přinášíme na stránkách čtvrtletníku, jsou tentokrát také celkem působivé, ať už jde o trojrozhovor s dámami, které ze západní Ukrajiny přijely do bezpečí do Hodonína anebo jedinečný rozhovor s vedoucím PZP Uhřice Vítězslavem Strakou. Ten letos oslaví čtyřicátý rok působení v MND a jeho příběh krásně zapadá do DNA naší společnosti.

Na závěr bych si dovolil ještě jednu pozitivní zprávu. Zveřejnili jsme výsledky hospodaření za loňský rok a vedlo se nám dobře. Dosáhli jsme zisku po zdanění 285 milionů korun, což znamená výrazný nárůst proti roku 2020. Rostly tržby i EBITDA, a to jsou výsledky, na které můžeme být společně hrdí.

Milé kolegyně, milí kolegové, přeji vám příjemné léto, krásné dny dovolených a volna. Načerpejte energii z letních měsíců do druhé poloviny roku.

Miroslav Jestřabík

Skupina MND dosáhla v roce 2021 provozního zisku před zdaněním 1,4 miliardy korun

SKUPINA MND, A.S., ZVEŘEJNILA VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2021. ČÍSLA JSOU TO VELMI POZITIVNÍ: V ROCE 2021 SKUPINA NAVÝŠILA KONSOLIDOVANÝ PROVOZNÍ ZISK PŘED ODPISY (EBITDA) MEZIROČNĚ O 492 MILIONY KČ NA 1 402 MILIONY KČ.

Tržby dosáhly 118 miliard korun. K úspěšnému hospodaření v loňském roce přispěly především výsledky těžby plynu na Ukrajině, kde se nám podařilo navýšit těžbu. Pomohly nám též rostoucí ceny plynu zejména v druhé polovině roku. Ke zlepšení hospodářských výsledků přispěly i výsledky MND D&S, kde se nám podařilo více než zdvojnásobit provozní zisk před odpisy a dosáhnout zisku po zdanění i přes škody způsobené tornádem.

V rámci prodeje energií jsme pokračovali v růstu zákaznického kmene a na konci roku jsme překročili hranici 243 tisíc odebírajících zákazníků. U obchodování s energetickými komoditami a u skladování plynu došlo k poklesu ziskovosti, což bylo způsobeno nárůstem cen plynu a elektřiny na trzích v průběhu loňského roku. Celkově skupina dosáhla zisku po zdanění ve výši 285 milionů Kč.

Radim Ciprys

ředitel Ekonomického úseku

EBITDA

1 402 milionů Kč

TRŽBY

118 miliard Kč

ZISK PO ZDANĚNÍ

285 milionů Kč

Trh s plynem zamrzl

Obchodníci mezi sebou takřka neobchodují

(stav k 31. květnu 2022)

VELKÝ STRAŠÁK PRO TRH S PLYNEM – PLATBY ZA DODÁVKY PLYNU V „RUBLECH“ – SE PODAŘILO DLE VZORU CHYTRÉ HORÁKYNĚ VYŘEŠIT. VLK SE NAŽRAL... VŠAK TO ZNÁTE.

Spoločnosti odebírající plyn od Gazpromu nadále platí v původní měně kontraktu (EUR, USD), ale posílají je nově na účet u Gazprom banky. Gazprom si potom sám platby převádí na lokální měnu dle potřeby. Zatím jsou známy „čtyři oběti“, které si neotevřely účet u Gazprom banky: Bulharsko, Finsko, Dánsko a holandská společnost Gas Terra, kterým byly dodávky zastaveny. Polsko k oběťm nelze počítat, protože Poláci se na odchod od plynu připravovali systematicky. Počítali s tím, naplnili si zásobníky a zajistili dodávky LNG přes Litvu a „těší“ se na arbitráž u soudu. Důležité je, že došlo k přerušení (zatím) jen menších dodávek. Navíc dodávky pro Polsko měly tak jako tak končit na konci roku 2022 a pro Holandsko v září 2022. Trh to přijal samozřejmě pozitivně. Došlo k uklidnění a postupnému snižování rizikových přírůstků v cenách, zejména v Německu, Česku a Slovensku. Nicméně trh bude velmi citlivý na vývoj asijské poptávky v zimě. Ceny budou hodně rozkolísané.

V současné době se potvrzuje silné přezásobení trhu díky rekordnímu přílivu zkapalněného plynu. Cena

plynu s dodáním na zítra a měsíc dopředu se dostala 15 až 20 EUR/MWh pod cenu zimních kontraktů. To je velmi pozitivní pro vtlačení do zásobníků. Je to hezky vidět na nárůstu stavu zásob v ČR a v Německu. Na konci března byly české zásobníky naplněny jen na 22 procent. Dneska jsme na 60. Touto rychlostí budou zásobníky komfortně plné již v průběhu září. V Německu došlo k nárůstu zásob z ca 20 procent na 42 procent. Výborná zpráva to je pro bezpečnost dodávek v zimě a zároveň velmi důležitá informace pro budoucí vývoj cen plynu. Když to hodně zjednoduším: čím vyšší naplněnost zásobníků, tím hůře se plyn do zásobníků umísťuje a tím více plynu zůstává na trhu. A to znamená tlak na snížení ceny. Trh je ale pořád extrémní. Zamrzl. Obchodníci mezi sebou takřka neobchodují kvůli vyčerpání obchodních linek. Maržové požadavky burz na krytí rizik jsou stále velmi vysoké: až dvacetinásobně vyšší než loni.

Martin Pich

ředitel Divize Trading

**DNES JSOU ČESKÉ
ZÁSOBNÍKY NAPLNĚNY NA**

60 %

MND nabídnou neměnnou cenu energií pro příští dvě topné sezóny

MND VYDÁVAJÍ OD 7. ČERVNA 2022 NOVÉ CENÍKY PLYNU A ELEKTŘINY, DÍKY KTERÝM SI NOVÍ I STÁVAJÍCÍ ZÁKAZNÍCI MND MOHOU ZAJISTIT NEMĚNNOU CENU AŽ DO 30. ČERVNA 2024

Zákazníci, kteří chtějí mít jistotu neměnné ceny u plynu na delší období, mají nově možnost sjednat si u MND Ceník Léto 24. Získají tak plyn za obchodní cenu 3 170 Kč za MWh s DPH až do konce června 2024.

U elektřiny si mohou zákazníci sjednat ceník Proud – Ceník Léto 24, u kterého si pro nejčastější distribuční sazbu D02d zajistí cenu 7 866 Kč za MWh s DPH. Ta jim zůstane neměnná, stejně jako u plynu, až do 30. června 2024.

„Naše nově vydané ceníky jsou určeny pro zákazníky, kteří preferují jistotu cenově stabilních dodávek energií, na které se mohou dlouhodobě spolehnout. Novými ceníky zákazníkům zajistíme neměnné ceny energií na dvě následující topné sezóny,“ říká Jan Sýkora, ředitel marketingu MND Energie, a. s.

Noví zákazníci si mohou uvedené ceníky sjednat jednoduše online z pohodlí domova na www.mnd.cz. Nemusí tedy nikam chodit, ani telefonovat na zákaznickou linku.

Stávající zákazníci si mohou nové ceníky jednoduše aktivovat přes e-mail aktivace@mnd.cz (s předmětem Chci Ceník Léto 24/Chci Proud – Ceník Léto 24, číslo smlouvy zákazníka) nebo kontaktovat naši zákaznickou linku 800 400 500, která je dostupná každý den od 8 do 20 hodin.

Všechny naše ceníky jsou dostupné v sekci Dokumenty a ceníky ke stažení na webu.

Tereza Lázenská
marketing

V tabulce níže je uveden orientační přehled záloh s produktem Plyn z první ruky - Ceník Léto 24

Ceny s produktem Plyn z první ruky - Ceník Léto 24

typ	roční spotřeba v MWh	roční platba u MND, vč. DPH	měsíční záloha u MND, vč. DPH
Vařím	1,8	8 417 Kč	701 Kč
Ohřívám vodu	5	19 564 Kč	1 630 Kč
Topím málo	8	31 275 Kč	2 606 Kč
	10	38 175 Kč	3 181 Kč
	15	55 425 Kč	4 619 Kč
Topím středně	20	72 529 Kč	6 044 Kč
	25	89 666 Kč	7 472 Kč
	30	106 550 Kč	8 879 Kč
Topím hodně	35	123 487 Kč	10 291 Kč
	40	140 424 Kč	11 702 Kč
	45	157 361 Kč	13 113 Kč
	50	173 997 Kč	14 500 Kč
	55	190 728 Kč	15 894 Kč

Ceny platné k 7. 6. 2022, distribuce GasNet, s.r.o.

Výše měsíční zálohy je zjednodušeně vypočtena jako 1/12 celkové předpokládané roční platby. Její výše se však může individuálně měnit například v závislosti na fakturačním období, nebo výši spotřeby.

V tabulce níže je uveden orientační přehled záloh s produktem Proud - Ceník Léto 24.

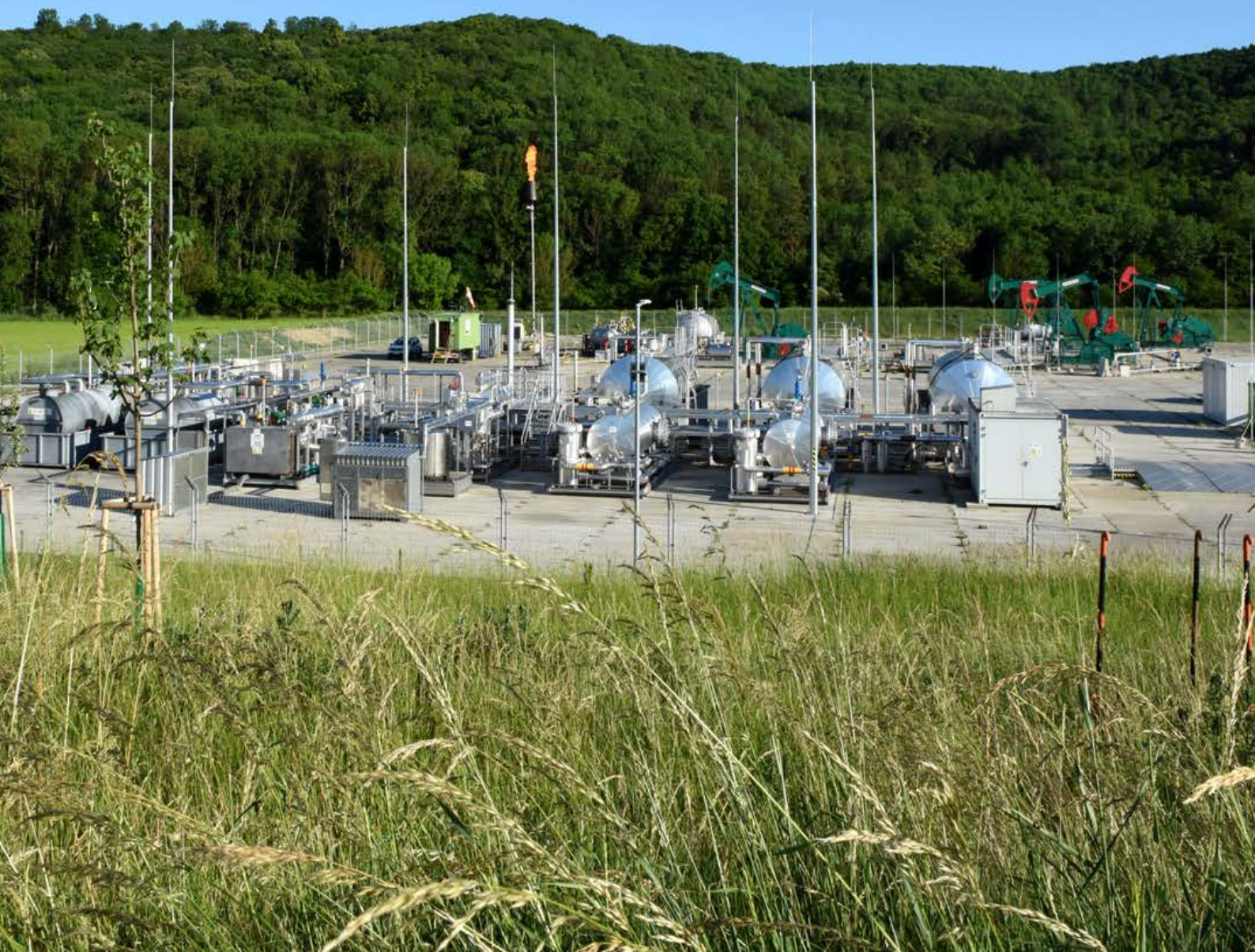
Ceny s produktem Proud - Ceník Léto 24

typ spotřeby	distribuční sazba	Hodnota jističe	roční spotřeba VT	roční spotřeba NT	roční platba u MND, vč. DPH	měsíční záloha u MND vč. DPH
Svítím a vařím	D02d	1x25	2	0	23 010 Kč	1 918 Kč
		3x25	3	0	34 814 Kč	2 901 Kč
Ohřívám vodu	D25d	1x25	2	1	31 681 Kč	2 640 Kč
		3x25	3	2	52 041 Kč	4 337 Kč
Topím	D45d	3x25	2	8	92 578 Kč	7 715 Kč

Ceny platné k 7. 6. 2022, distribuce ČEZ Distribuce, a.s.

Výše měsíční zálohy je zjednodušeně vypočtena jako 1/12 celkové předpokládané roční platby. Její výše se však může individuálně měnit například v závislosti na fakturačním období, nebo výši spotřeby.

Jak MND promlouvají do energetické soběstačnosti Česka?

ENERGETICKÁ SOBĚSTAČNOST, ZÁVISLOST NA RUSKU, RŮST CEN POHONNÝCH HMOT A PLYNU. TO JSOU TÉMATA, KTERÁ SE OD POČÁTKU VÁLKY NA UKRAJINĚ SKLOŇUJÍ V MÉDIÍCH PRAKTICKY NEPŘETRŽITĚ. JE TO DOBRÁ PŘÍLEŽITOST PODÍVAT SE DOPODROBNA, KOLIK ROPY A PLYNU MND TĚŽÍ, V JAKÉ KVALITĚ, KAM NAŠE SUROVINA PUTUJE A JAKÁ JE VŮBEC BUDOUCNOST TĚŽBY NA MORAVĚ.

Moravské naftové doly jsou jednoznačně největšími těžaři plynu a ropy v Česku. „Největší podíl na produkci, a to jak v ropě, tak v plynu, má jedno z našich nejnovějších ložisek – Borkovany, kde současně s těžbou probíhá i další průzkumná a vrtná činnost, která by mohla objevit další nová ložiska, a tím i navýšit současnou těžbu,“ popisuje ředitel Provozně-technického úseku MND Pavel Vlček. Současná roční produkce MND činí zhruba 90 tisíc kubíků ropy (za rok 2021 to bylo 90 540 m³), tedy asi 75 tisíc tun. Rafinerie v Česku zpracovávají zhruba osm milionů tun, takže MND dodávají necelé jedno procento jejich spotřeby. Zemního plynu MND loni vytěžily 89,3 milionu kubíků. Jeho roční spotřeba se v Česku pohybuje okolo devíti miliard kubíků. To znamená, že i v případě plynu tvoří dodávky MND přibližně procento toho, co Česká republika potřebuje.

Když se podíváme do historie, je patrné, že MND pokrývaly větší část tuzemské spotřeby (oproti dnešku), nikdy to však nebylo číslo, které by soběstačnost skutečně řešilo.

Hrušky, Dambořice, Borkovany

Počátky těžby ropy v českých zemích sahají k roku 1913. Za více než stoletou historií se podařilo vytěžit téměř deset milionů metrů krychlových ropy a 7,2 miliardy m³ plynu, tedy zhruba jednu roční spotřebu České republiky ropy a necelou jednu v případě zemního plynu.

V historii těžby MND rozlišujeme dvě zásadní období – objev a roztěžení ložisek Hrušky v šedesátých a Dambořice v devadesátých letech. „Obě ložiska již mají svou hvězdnou chvíli za sebou, i když jsou stále důležitým elementem portfolia MND. Pokles těžby je částečně kompenzován z nových

Aktuální těžba MND

230 m³

ROPY DENNĚ

280 000 m³

ZEMNÍHO PLYNU DENNĚ

110

AKTIVNÍCH VRTŮ

(67 SOND TĚŽÍ ROPU A 43 ZEMNÍ PLYN)

od 550 do 2 870 m

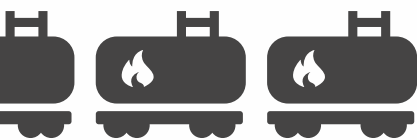
SE POHYBUJE JEJICH HLOUBKA

(VRACOV 10 - 550m, KLOBOUKY 3 - 2870m)

POČÁTKY TĚŽBY ROPY V ČESKÝCH
ZEMÍCH ÚZEMÍ SAHAJÍ K ROKU

1913

ROČNĚ MND VYPRAVÍ

**cca 650
vagonů**

ložisek – především z Borkovan,“ vysvětluje ředitel úseku geologie MND Tomáš Baldrián. MND těžily nejvíc ropy v období 2002–2005, kdy se pracovalo na největších ložiskách Dambořice, Uhřice-jih, Žarošice. Tehdy byla roční produkce přes 350 tisíc kubíků (2003 – 358 703 m³), tedy čtyřnásobná oproti ložiskému roku.

Dva způsoby těžby ropy

Co se týče produkce ropy, existují dva způsoby těžby. „Prvním je takzvaný samotok, kdy je energie ložiska dostatečná pro to, aby ropu vytlačila ze sondy až na povrch přes produkční kříž. V případě poklesu energie v ložisku dojde k přestrojení sondy na takzvanou čerpadlovou, kdy se do sondy zapustí čerpadlo a na povrchu se objeví kozlík, nebo pohon vřetenového čerpadla, a ropa je na povrch čerpána,“ popisuje ředitel Vlček.

Když se ropa dostane ze země, jímá se do nádrže umístěné u sondy, odkud ji přepravuje cisterna, či se svede do potrubní přípojky. V obou případech pak míří na příslušné těžební středisko. Stále však ještě není připravena na transport do rafinerie, musí se upravit. Ropa se odvodňuje a odstraňují se z ní mechanické nečistoty (jemný písek, kal). V jednom ložisku totiž většinou bývá zároveň voda, ropa i plyn.

„K těmto procesům dochází jednak vlivem snižování tlaku v jednotlivých tlakových nádobách – plyn se postupně z ropy uvolňuje a dále se zpracovává. Dále vlivem samotné gravitace – kde volná voda je těžší než ropa a tím pádem vyседá na spodu nádoby, ale také pomocí termochemické metody, kdy je ropa ohřívána na cca 80 °C a je do ní nastříkovan tzv. deemulgátor. Tím dojde k vydělení vázané vody, která opět vlivem gravitace klesne na spodek nádoby, odkud je následně odpouštěna,“ popisuje metody úpravy ropy šéf Provozně-technického úseku Vlček. Po tomto procesu se čistá ropa dostane do exportní nádrže, odkud už putuje do rafinerie.

MND mají tři taková expediční místa – první je v Lužicích v areálu Drilling & Services, kde se ropa stáčí na vagony a odtud míří po železnici až do Kralup. Druhé místo se nachází v Nemoticích, odkud se ropa dopravuje také po kolejích. Posílá se po třech až pěti cisternových vagonech, každý má 50 tun. Ročně tak MND vypraví asi 650 vagonů.

Největší expediční místo (12 tisíc kubíků), které obsluhuje polovinu ropy MND, je u Klobouků připojeno přímo na ropovod Družba.

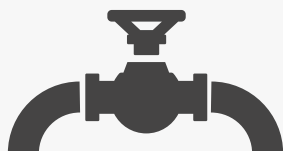
Cíl všech transportů je ovšem stejný – rafinerie v Kralupech nad Vltavou, nikoli v Litvínově, kam teče ruská ropa. A to díky vysoké kvalitě suroviny z MND. „Ropa od MND má nízký obsah síry, což je výhoda. Označuje se za sladkou ropu, která je na trhu dražší. Ropu transportujeme do rafinerie v Kralupech, kam se přepravuje i ropa, která teče ropovodem IKL z Ingolstadtu, respektive italského Terstu,“ říká ředitel Ekonomického úseku MND Radim Ciprys.

V Kralupech se surovina zpracuje například na naftu či benzin a míří na české čerpací stanice Benzina, kde si ji motoristé mohou natankovat do svých vozů.

MND ropu prodává na základě světové ceny, konkrétně ropy Brent. „V zásadě se počítá cena každý měsíc podle toho, jaký je vývoj ve světě. Naše náklady ve stanovení ceny nehrají roli,“ popisuje ředitel Ekonomického úseku. Podnikání v tomto oboru je tak velice nejistý byznys, zisk utváří něco, co nemůže společnost nijak ovlivnit. „V současnosti jsou ceny vysoko, ropa Brent např. stojí více než 100 dolarů za barel. Před dvěma lety byla naopak velice nízká – okolo 20 dolarů na barel. Výkyvy jsou velké,“ dodává ředitel Ciprys.

Plyn ve vašem sporáku přímo od těžařů

Zemní plyn má ke koncovému zákazníkovi mnohem jednodušší cestu. Jeho těžba se provádí pouze jedním způsobem, kdy plyn vlivem vysokého tlaku v ložisku proudí samovolně přes vystrojení sondy a produkční kříž na povrch. „Zde je pomocí trubní přípojky veden na středisko, kde taktéž dochází k jeho úpravě. V případě poklesu tlaku v ložisku pod tlak v síti distributora, čímž dojde k ukončení samotoku (proudění) plynu, je do technologie nainstalován kompresor, který je schopen tento plyn

**V BoRR Z LEDNA ROKU 2022 JE UVEDENO,
ŽE 2P ZÁSObY V NAŠICH LOŽISKÁCH JSOU**

**652 tisíc m³ ropy
a 916 miliónů m³ plynu**

na jedné straně nasávat při nižším tlaku – např. 5 barů – a na druhé straně vytlačet o vyšším tlaku než je v síti distributora – více jak 20 barů. Tímto způsobem se následně plynová sonda dotěží,“ popisuje ředitel Vlček.

Následná úprava plynu se nazývá sušení. Během tohoto procesu se musí zbavit jak volné kapaliny, tak vlhkosti pomocí takzvaného vymražení. To spočívá v prudkém ochlazení plynu, a to jak přirozenou cestou (vyšší tlaky), nebo pomocí strojního vymrazování (nižší tlaky). „Tím dojde k vysrážení vlhkosti, která je v zemním plynu obsažena. Vysušený plyn je následně změřen na obchodním měřidle, je do něj nastříkán odorant a je dodáván do sítě distributora,“ doplňuje Vlček.

Plyn, který MND upraví, jde rovnou do sítě na jižní Moravě, vzápětí se tak dostává například do sporáků či do kotlů v domácnostech či do provozu ve firmách.

„MND fyzicky dodá plyn do distribuční sítě na jižní Moravě, kde se lokálně spotřebuje, ale z obchodního hlediska jej dodáváme na virtuální obchodní bod v celé plynárenské síti. Naši kolegové z retailu plyn dodávají svým zákazníkům po celé republice,“ upozorňuje Radim Ciprys.

Kolik se toho pod zemí ještě skrývá?

Popsali jsme si historii, současnost, pojďme se však podívat dále do budoucnosti. Vystává proto zásadní otázka: Kolik zásob k vytěžení ještě na Moravě máme?

Odhad zbytkových zásob na našich ložiskách je velmi důležitou činností, kterou se zabývá vždy v lednu každého roku mnoho odborníků ze všech úseků MND. Výsledkem je takzvaná „Book of Reserves and Resources“ (BoRR) – jakýsi inventář zásob a možných dalších zdrojů. Kniha detailně popisuje stav jednotlivých ložisek, kolik již bylo vytěženo a kolik nových zásob se podařilo najít.

„Důležitou hodnotou je hodnota takzvaných 2P zásob, čili množství ropy a plynu, které v ložiscích zbývá a u něhož je velmi pravděpodobné, že

Ropa od MND má nízký obsah síry, což je výhoda. Označuje se za sladkou ropu, která je na trhu dražší.“

je vytěžíme. Na toto množství se stanoví těžební křivka – za jak dlouho je možné tyto zásoby vytěžit. V BoRR z ledna roku 2022 je uvedeno, že 2P zásoby v našich ložiskách jsou 652 tisíc m³ ropy a 916 milionů m³ plynu. Vytěžit toto množství by trvalo až do roku 2050, ovšem zohlednit je třeba, do jaké míry by byla těžba stále rentabilní,“ poukazuje geolog Tomáš Baldrián.

Dobrá zpráva je, že se na Moravě stále daří objevovat nové zásoby a perspektivní ložiska. „Přirůstky pochází jednak z nově objevených ložisek a také revizí ložisek stávajících. V roce 2021 se nám podařilo připsat téměř 98 tisíc m³ ropného ekvivalentu, což bylo asi 57 % celkově vytěženého množství,“ zdůrazňuje Baldrián.

Plán těžby, který zohledňuje také nové přirůstky zásob, se vyhotovuje na období 10 let a promítají se do něj veškeré plánované činnosti. Základem úspěchu v nalézání nových zásob je stále průzkumná činnost. Ta je ovšem vždy ve vleku celosvětové situace v našem odvětví a řízena cenami ropy a plynu na trzích. V některých letech bylo vrtání průzkumných vrtů zastaveno úplně, což má negativní dopad na pozdější vývoj těžby.

Je vůbec, po těch sto letech, ještě na Moravě kde hledat? „Je. Naše průzkumné portfolio mělo na konci loňského roku 93 položek s celkovým potenciálem téměř 20 milionů metrů krychlového ropného ekvivalentu. Na nich stále pracujeme a každoročně z nich vybíráme nejvhodnější kandidáty pro vrtný program,“ poukazuje Baldrián.

Jedná se tak o nepřetržitý proces hledání a těžby. V letošním roce se provádí průzkumné vrty Borkovany 11, Mikulov 6, Bošovice 7, Valtice 4 a Klobouky 5.. Věříme, že přinesou slibné výsledky. Hotové jsou Borkovany 11 (průzkumný vrt kategorie Near Field). V současné době testujeme přítok ropy a plynu – takže zaznamenáváme úspěch.

Martin Beneš

redakce

DOBŘÁ ZPRÁVA JE, ŽE SE NA MORAVĚ STÁLE DAŘÍ OBJEVOVAT NOVÉ ZÁSoby A PERSPEKTIVNÍ LOŽISKA.

40 let v MND?

Když vás to baví, tak si nevšimnete, jak to letí

BYLA TO TROCHU REBELIE, KDYŽ PROTI PŘÁNÍ TATÍNKA NEŠEL VÍTĚZSLAV STRAKA NA VYSOKOU ŠKOLU. PO MATURITĚ TAK NASTOUPIL DO MND. BYLO TO 1. ČERVENCE 1982. PO 40 LETECH JE VE FIRMĚ STÁLE – PŮSOBÍ JAKO VEDOUČÍ PODZEMNÍHO ZÁSOBNÍKU PLYNU V UHŘICÍCH.

Začínal jsem jako dělník defektoskopie, pak jsem dělal na vrtné věži, na vrtném dispečinku a pak jsem šel na zásobník. Otec byl ve firmě taky 40 roků. A já mu říkal: To já nikdy nebudu. Ale nějak to uteklo.”

A co Ti na to táta říká teď?

On dělal na vrtbě, takže spolu pořád vrtáme, neustále se bavíme o práci. Je mu 88 let, ale velmi se o to zajímá, vždycky, když si sedneme nad pohárkem, tak je to čilá debata. Ale je to ve smyslu: No, my jsme to dělali tak. A za nás to bylo tak. A vy to děláte úplně jinak. A oni to pochopitelně dělali líp (smích). Neměli přece telefony ani maily a stačili to všechno v pohodě řídit, a ještě si po práci stačili užívat košťů.

40 let ve firmě, to už je docela příležitost k bilancování...

Na tohle já nejsem. Můj otec, ten rád bilancuje, na Vánoce, na Nový rok a tak, ale to já ne. Mě ta práce prostě baví. Bavilo mě to všude, kde jsem byl. A když to člověka baví, tak si vůbec nevšimne, jak ten čas letí.

A to Tě nikdy nenapadlo jít jinam?

Určitě byly nějaké takové chvíle. Ale vždycky jsem si to rychle rozmyslel.

A jaká byla hlavní motivace zůstat?

Jak jsem říkal, opravdu mě to baví. A tím, že tu táta dělal roky, tak k té firmě mám úplně jiný vztah. Ono se to už asi dneska moc nenosí... Ti mladí to tak už nemají. Teda ne že bych já už nebyl mladý!

To samozřejmě jsi! Takže ta tradice je pro Tebe důležitá?

Asi jo. Když jsem byl děčko, tak mě táta brával na věž, a když někde vrtali, tak mě vzal na tři dny do marinetky. Vyrůstal jsem v tom. Bylo to fajn. Určitě to mám nějak v krvi.

Takže jsi rebeloval, že nepůjdeš na vysokou, abys pak stejně šel v otcových stopách.

Ano, a nakonec jsem šel i na tu vysokou. Ale na některé věci si člověk musí přijít sám. Život je prostě

plný paradoxů. Když jsem byl na střední, byl jsem na brigádě na vrtné věži. Byla bouřka, byla to katastrofa. Přijel jsem domů a říkal jsem: Nikdy, nikdy, nikdy tam nepůjdu! A po vojně jsem tam šel. A bylo to super (smích).

Bude nějaká velkolepá oslava čtyřicítky?

Něco určitě bude. Shodou okolností jsem nastupoval ve stejnou dobu s kolegou, se který sedím v kanceláři. Takže oba slavíme čtyřicítku – to je o důvod víc k oslavě.

A jaké jsou plány? 50 let?

Minimálně! Tahle práce je skvělá v tom, že jsou pořád nové výzvy, neustále se něco děje, neexistuje tu rutina či nuda.

A v poslední době se toho děje dost, zvlášť v oblasti energetiky. Problematika zásobníků je teď v centru pozornosti. Měnila se i nařízení o povinné naplněnosti. Jak se vás konkrétně všechno tohle dotýká?

Co se týče provozu, tak se nás to moc nedotkne. Náš zásobník je velmi flexibilní a umí rychle reagovat na požadavky našich zákazníků – tedy obchodníků s plynem – kterých máme více než deset. Pro představu, jak to funguje: všechny jejich požadavky se sejdou na obchodním dispečinku a vypadne z toho jedno číslo – kolik vtlačit, či kolik vytěžit. Ten údaj se během dne párkrát změní podle toho, jak se ty obchody hýbou. A tím se my řídíme. Teď to bude podobně, ale bude pravděpodobně větší snaha vtlačet, i když cena nebude tak výhodná. To je věc státu a obchodníků, jak se dohodnou. Nás to ovlivní v tom, že musíme víc plánovat údržbu, abychom nerozebrali půlku technologie v nevhodný čas. Takže musíme být pružnější. Kdybychom jeli v režimu – půl roku těžíme, půl roku vtlačíme, tak je to daleko jednodušší.

Jaká je aktuálně naplněnost zásobníku (17. května)?

Nyní jsme nad polovinou kapacity, což je v tomto období nadprůměrné. Po zimě to takto nebývá, většinou se čeká, až bude cena výhodná. Jenže za současné situace, kdy nás ovlivňuje válka na Ukrajině a další geopolitické okolnosti, tak „vtlačíme“ výrazně víc.

Jak je náročné řídit tak sofistikovaný komplex, kde technologie jede celoročně 24 hodin denně?

Má to tady svá specifika. Je to nepřetržitý provoz, máme tu zařízení pod velmi vysokým tlakem, pracujeme tu s plynem, takže jsou tu velké nároky na bezpečnost, musí tu být dostatečný prostor na údržbu, protože to zařízení musí být kontrolované. Velmi důležitá je osádka, která musí být stoprocentně seštráná a znalá všech procesů, které tu probíhají.

Kolik tu pracuje lidí?

Přímo u obsluhy technologie jsou dva až tři lidi na směně, kteří se střídají po 12 hodinách. Pracuje se nonstop, soboty, neděle, v noci. Pak jsou tu údržbáři, technologové a další.

Jak je častý ten proces vtlačení/těžení?

Je to každodenní. Stává se i to, že se vtlačí v zimě a těží v létě. Každý zákazník má svůj požadavek, když se třeba sejde požadavek pěti zákazníků, že chtějí milion kubíků těžit a požadavek dalších pěti zákazníků, že chtějí milion kubíků vtlačet, tak jsme spokojení, protože máme vyděláno. Ale to se nestává bohužel. (smích) To číslo se v průběhu dne mění, takže musíme třeba vtlačet víc a musíme nastartovat další kompresor a to samé v případě těžby. Musíme mít prostě technologii permanentně připravenou a být flexibilní.

Můžeš popsat svůj běžný den?

Když přijdu do práce, seznámím se se situací a stavem, zjišťuji, co je třeba. Není to přesně dané, jak je nás tu málo, tak všichni musíme umět dělat tak nějak všechno. Jsme multifunkční, je to různorodá činnost. Každý den chodím několikrát do technologie – je důležité to vidět, nejen od počítače. Tímto předcházíme provozní slepotě – když pořád kolem něčeho chodíš, nevšimneš si toho, čeho člověk, který tam jde jednou. Řídicí systém můžu kontrolovat i doma z počítače, takže vím, co se tady děje. No a když je třeba, kluci stejně volají.

V čem potřebují poradit?

Nic katastrofického, spíše sofistikovanější provozní věci – kde je třeba více plánovat využití technologie. Kompresory nemají rády, když se vypínají a zapínají, nejspokojenější jsou, když jedou a mají, co potřebují.

To zní, jako bys k nim měl osobní vztah...

Ano, to se člověku za ty roky stane (smích).

Jak se člověk naučí obsluhovat takovou technologii? Moc zásobníků v Česku není...

Od píky je to pochopitelně nejlepší. Já jsem na zásobníku od výstavby toho v Dolních Bojanovicích, který byl první, takže nějak od roku 1998. Přišel jsem tam jako operátor a pomáhali jsme při stavbě a seznamovali se s technologií. Po pár letech jsem přestoupil sem do Uhřetěpele jako vedoucí.

Můžeš nějak popsat, jak zásobník funguje?

Zhruba deset kilometrů odsud je měřicí stanice, což je vlastně takový velký plynoměr. Tam si předáváme s N4G plyn. Když vtlačíme, tak jej přivedeme sem, a kompresorem vtlačíme pod ložiska přes jednotlivé

sondy, a to do hloubky zhruba 1 800 metrů. Je tam propustný obzor tvořený převážně hrubozrnným pískovcem, ve kterém jsou mikroskopické praskliny, a do nich se vtláčí plyn pod tlakem až 20 MPa (200 atmosfér). Nejdůležitější je dokonalá izolace obzoru tak, aby byl stoprocentně těsný a plyn nikam neunikal.

V jakém stavu je pak plyn, když ho ze zásobníku vytěžíte ze země – dá se rovnou poslat zákazníkům?

Ne, to prostředí, ve kterém je uložen, způsobuje, že na sebe naváže určitou vlhkost, takže ho musíme sušit. Na to používáme technologii nízkoteplotního sušení. Snížením tlaku ho ochladíme na asi minus 17 stupňů Celsia. V tom okamžiku se z něj uvolní kapalina, kterou od plynu oddělíme v separátoru. Vysušený plyn pak posíláme zákazníkům.

Jaká je kapacita zásobníku v Uhřetěchách?

Celkem 345 milionů kubíků, máme dvě skladovací struktury: Uhřetěchy a Uhřetěchy-jih. Z té druhé MND ještě stále těží ropu a my tam vtláčíme plyn. Většinou má ložisko ve spodní části vodu, pak je ropa a nahoře plyn. Jak MND odčerpává ropu, zvětšuje se prostor, kam můžeme vtláčet plyn. A tím, že vtláčením zvyšujeme v ložisku tlak, může MND snáze těžit ropu. Až se ropa vytěží, bude to čistě zásobník plynu – takže zvětšujeme svou kapacitu. Náš zásobník není moc velký, ale je velmi flexibilní, takže můžeme zcela naskladnit i vyskladnit třeba dvakrát do roka a změnit režim zásobníku z vtláčení na těžbu během pár hodin, a to díky kvalitní a dobře propustné hornině v ložisku.

Jaká je budoucnost této technologie, když se nyní svět spíše odklání od fosilních paliv?

Budoucnost to má, protože plyn pořád bude. Existuje

zelený metan, vodík. Dá se tu skladovat cokoli na bázi metanu. Elektřina se vyrobí, ale se skladováním je to pořád dost problém. Jedna z možností, jak přebytek energie využít, je výroba vodíku, který se pak dá přimíchat do zemního plynu.

Martin Beneš

autor textu a fotografií

Vítězslav Straka

NARODIL SE 9. ZÁŘÍ 1963. JAK SÁM ŘÍKÁ, MĚL PRÁCI V MND JASNĚ DANOU - NARODIL SE TOTIŽ NA MEZINÁRODNÍ DEN HORNÍKŮ, KDY SE SLAVÍ I DEN NAFTAŘŮ. ABSOLVOVAL STŘEDNÍ PRŮMYSLÓVSKU V BŘECLAVI, POZDĚJI VYSTUDOVAL GEOLOGII NA MASARYKOVĚ UNIVERZITĚ V BRNĚ.

PO MATURITĚ NASTOUPIL DO NÁŘAĎOVÉHO ZÁVODU MND, KAM SE NA CHVÍLI PO VOJNĚ VRÁTIL A NÁSLEDNĚ PŘESTOUPIL NA VRTNOU VĚŽ. VYPRACOVAL SE A POSTUPNĚ VYMĚNIL NĚKOLIK POZIC, AŽ V ROCE 1998 SE STAL OPERÁTOREM PLYNOVÉHO ZÁSOBNÍKU V DOLNÍCH BOJANOVICÍCH, KTERÝ SE V TÉ DOBĚ STAVĚL. O PÁR LET POZDĚJI SE STAL VEDOUČÍM ZÁSOBNÍKU V UHŘETĚCHÁCH, KDE PŮSOBÍ DOSUD. JEHO KONÍČKEM JE SPORT, DŘÍVE HRÁVAL A TRÉNOVAL FOTBAL, RÁD BĚHÁ A PROCHÁZÍ SE V LESE ZA DOMEM A TAKÉ SE STARÁ O RODIČE. JE PODRUHÉ ŽENATÝ, MÁ TŘI DĚTI.

Pět nových vrtů na Ukrajině rozšiřují těžbu plynu

I PŘES SLOŽITOU SITUACI NA UKRAJINĚ SE TAMNÍ DCEŘINÉ SPOLEČNOSTI MND HORYZONTY DAŘÍ POKRAČOVAT V TĚŽBĚ A PŘIPRAVOVAT NOVÉ VRTY. NA LETOŠNÍ ROK JE NAPLÁNOVÁNO PĚT VRTŮ, Z TOHO JEDEN UŽ JE HOTOVÝ A JIŽ Z NĚJ PROBÍHÁ TĚŽBA. DALŠÍ DVA VRTY SE PŘIPRAVUJÍ. PODLE JEJICH VÝSLEDKŮ SE BUDE POKRAČOVAT V PRŮZKUMECH. PROZATÍMNÍ DATA JSOU VELMI SLIBNÁ.

Pozitivní jsou i finanční výsledky společnosti – za první čtyři měsíce zaznamenala tržby 1,04 miliardy hřiven, tedy 810 milionů korun. Těžba strategické suroviny – plynu – tak jede dál. Úspěšný byl i loňský rok, kdy tržby dosáhly 1,9 miliardy korun a čistý zisk 624 milionů. V současné době těžba nicméně klesla, a to kvůli tlaku v síti. Vedení dceřiné společnosti MND Ukraine na tuto situaci reaguje nákupem kompresorů, které by tyto výkyvy měly eliminovat. „Už jsou objednané, v průběhu června se bude technologie testovat a někdy v srpnu se bude instalovat na místě. Pak by se těžba měla vrátit na předchozí úroveň,“ poukázal ředitel společnosti Horyzonty Lukáš Svozil. V nejbližší době by tak těžba měla výrazně stoupat. Díky dvěma novým vrtům by se společnost měla dostat zhruba na 220 až 230 tisíc kubíků denně. Po spuštění nových kompresorů by vytěžený denní objem měl stoupnout až na 300 tisíc. A to je úroveň před začátkem války. A také víc než MND těží v Česku.

Ukrajina – Horyzonty

Girska 9 – dosud nejhlubší vrt MND na Ukrajině

V plánu jsou v ukrajinské oblasti Girska pak další slibné vrty. Kromě dvou naplánovaných je ve hře ještě jeden navíc – Girska 22. „To je samostatný projekt, který se jeví velmi, velmi slibně,“ upozornil Lukáš Svozil. Odhadovat, o kolik se těžba zvýší, je však zatím obtížné. Girska 20 vypadá slibně, podle dostupných údajů by mohl přidat 40 tisíc kubíků denně.

„Devítka je dost nejistá, protože je tam víc obzorů. Tak hluboko jsme zatím nevrtili, dostaneme se asi 2 600 metrů pod zem. Je to riziko, že tam třeba nic nebude nebo toho bude málo. Na druhou stranu, pokud se potvrdí, co tam geologové vidí, tak by to mělo být víc než dobré. Protože čím větší hloubka, tím větší je i tlak a díky němu i lepší těžba,“ říká Lukáš Svozil. Vrt se tak svou hloubkou dostane až do prvohorních vrstev. Ostatní vrty, kterých má Horyzonty na Ukrajině aktuálně 17 (plus jeden nový), se pohybují v „oblasti“ třetihor, tedy mnohem mladšího prostředí.

Převážná většina aktivit, které nyní Horyzonty na Ukrajině mají, se odehrávají na západě země ve Lvovské oblasti. Společnost zde má licenci na průzkum a těžbu na lokalitě Girska, která má 60 kilometrů čtverečních.

Martin Beneš
redakce

PO SPUŠTĚNÍ NOVÝCH KOMPRESORŮ BY VYTĚŽENÝ
DENNÍ OBJEM PLYNU MĚL STOUPNOUT AŽ NA

300 tisíc. m³/den

MND - HORYZONTY MÁ 5 LICENCÍ NA PRŮZKUM A TĚŽBU
CELKOVÁ PLOCHA LICENCÍ JE

286 km²

Výstavba větrného parku Oriv na Ukrajině omezena, ale nezastavena.

Projekt pokračuje!

NA VÝCHODĚ UKRAJINY SE STÁLE TVRDĚ BOJUJE, OBRÁNCI SE SNAŽÍ HÁJIT SVOU ZEM PŘED RUSKOU AGRESÍ. O TISÍC KILOMETRŮ NA ZÁPAD UKRAJINY, NA JIHU LVOVSKÉ OBLASTI V PODHŮŘÍ KARPAT, SE POKRAČUJE VE VÝSTAVBĚ NAŠEHO SPOLEČNÉHO PROJEKTU VĚTRNÉHO PARKU (VP) ORIV. PŘESTOŽE TO NA JAŘE VYPADALO, ŽE JE PLÁN PROZATÍM U LEDU, V POSLEDNÍCH TÝDNECH DOŠLO K ZÁSADNÍMU POSUNU.

Situace na západě Ukrajiny je relativně stabilní a bezpečná, což je nezbytné pro pokračování v jakýchkoliv aktivitách na projektu. Pracovníci s veškerou technikou se nyní soustředí na dokončení připojení elektrického výkonu výrobního větrného parku (VP) ORIV do státní distribuční soustavy.

I když jsou práce podřízeny aktuálnímu dění a bezpečnostním omezením na Ukrajině, pokračuje výstavba úspěšně. Kabelová trasa VVN roste v obou směrech, aktuálně je uloženo již 12 km z celkových 15,6 km. Jednotlivé úseky nejprve prochází kontrolou a pak se propojují. Aktuálně máme dokončených 38 spojů z celkového počtu 80. Rovněž jsme výrazně pokročili s výstavbou trafostanice v místě větrného parku. U města Truskavec brzy dojde k modernizaci rozvodny, která bude sloužit jako předávací místo elektrické energie z větrné elektrárny do distribuční sítě. Materiál je kompletní, zahájení prací na této části je plánováno na druhou polovinu června 2022.

Podle projektového harmonogramu měla být montáž první větrné turbíny (VT) zahájena k 1. dubnu 2022, postupné zprovoznění VP ORIV bylo plánováno na srpen 2022 a na konec roku 2022. Pak měly začít dodávky elektrické energie se zeleným tarifem do distribuční sítě.

Sám o sobě to byl ambiciózní plán – zemní práce na „zelené louce“ bez infrastruktury, na odlehlém místě a v těžkém terénu. Začátky byly opravdu náročné, ale zdálo se, že se vše stihne dle harmonogramu. Jenže některé životní situace a rizika není možné předpovídat, a ani namodelovat.

Zásadní rozhodnutí na konci května

Od března jsou listy rotorů a ocelové tubusy věží všech turbín uskladněny v polském přístavu Gdaňsk. Na konci května 2022 ovšem přišlo zásadní rozhodnutí, které vneslo nové světlo do celého projektu a zvýšilo šance na jeho dokončení. Společnost NORDEX (kteřá je zodpovědná za návrh, výrobu, logistiku, montáž a zprovoznění VT) se s naším ukrajinským partnerem dohodla na přepravě technologických sekcí VT na lokalitu větrného parku a zahájení montáže turbín. Vše je samozřejmě podmíněno bezpečnostní situací v dané oblasti.

Co to reálně znamená? Během července společnost NORDEX vybuduje pracovní městečko přímo na staveništi. Z mobilních kontejnerů se vytvoří kompletní technické a sociální zázemí pro montážní techniky, bude dovezen a zkompletován těžký věžový jeřáb pro montáž turbín. Paralelně se zahájí silniční přepravy technologických sekcí rotorů a tubusů věží z přístavu

Gdaňsk. Pro představu – přepravní vzdálenost je vzdušnou čarou téměř 700 kilometrů. Jednu turbínu pracovníci povevou v deseti nadrozměrných nákladech (čtyři věžní sekce, tři listy rotoru, rotorová hlava, gondola a hnací jednotku s generátorem). Celková váha sekcí jedné turbíny dosahuje téměř 600 tun. Nejdelší sekcí je list rotoru o délce 72,4 metru, nejtěžší pak sekce ocelové věže o hmotnosti 80 tun.

Při počtu deseti turbín pro větrný park Oriv se jedná o stovku nadrozměrných nákladů. To jsou úctyhodná čísla vyžadující vysoké nároky na koordinaci a logistiku. Proto s rozhodnutím NORDEXu zahájit práce na staveništi náš ukrajinský partner okamžitě obnovil přípravu tamních ploch a příjezdových cest. Tyto práce se při vypuknutí konfliktu omezily a poté i zastavily. Plán pro nejbližší měsíce je smělý – dokončení elektrické části připojení elektrického výkonu do distribuční sítě, logistika technologických sekcí VT na staveništi ORIV a zahájení montáže větrných turbín! Další slova nejsou potřeba – držíme palce.

Karel Bříza

projektový manažer, úsek NBD

NEJDELŠÍ SEKCÍ JE LIST ROTORU O DÉLCE

72,4 metru

CELKOVÁ VÁHA SEKCÍ JEDNÉ
TURBÍNY DOSAHUJE TĚMĚŘ

600 tun

1 turbína

POJEDE Z PŘÍSTAVU GDAŇSK V DESETI
NADROZMĚRNÝCH NÁKLADECH

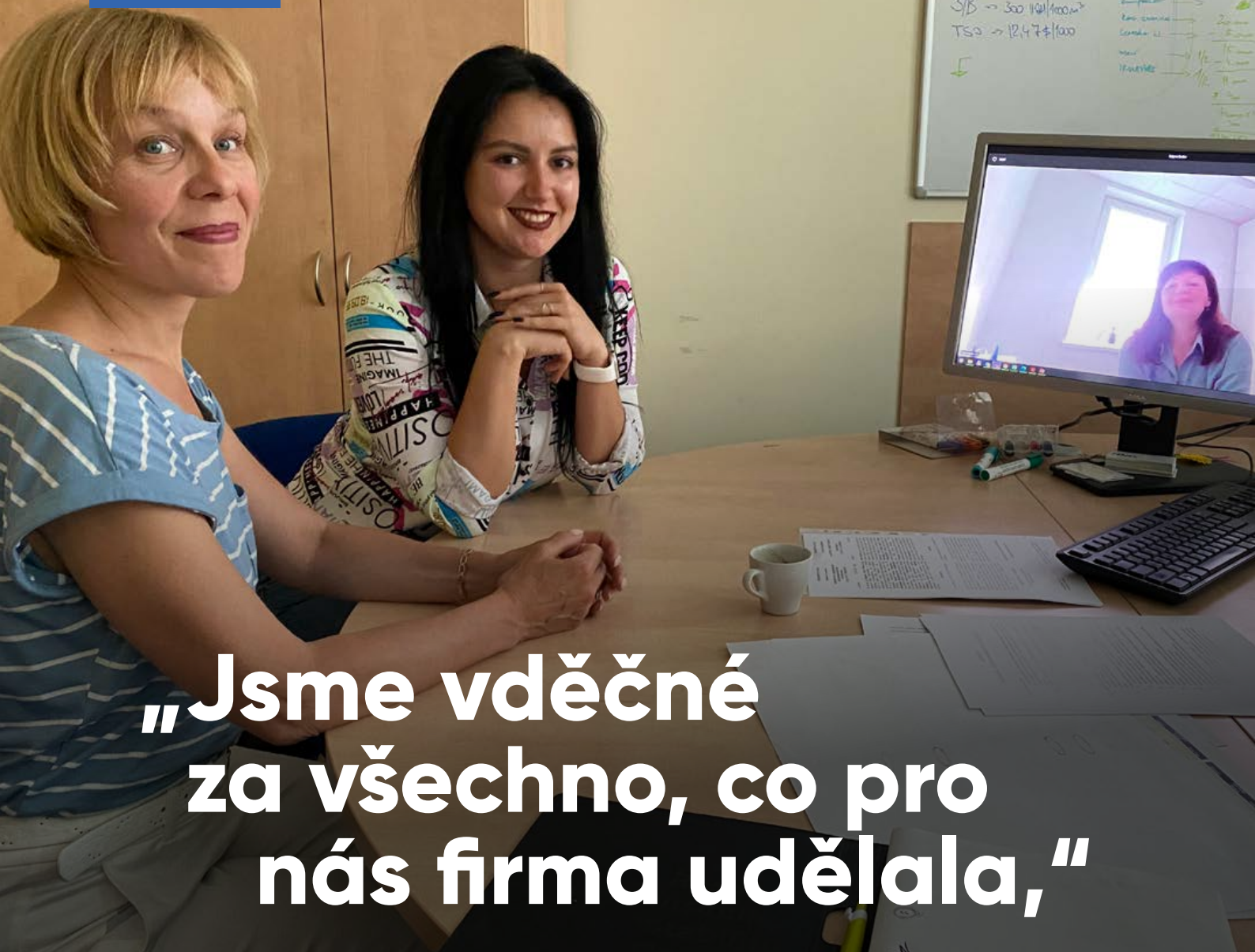
- ČTYŘI VĚŽNÍ SEKCE
- TŘI LISTY ROTORU
- ROTOROVÁ HLAVA
- GONDOLA A HNACÍ JEDNOTKA
S GENERÁTOREM

Větrný park Ōriv

PŘI POČTU DESETI TURBÍN PRO VĚTRNÝ
PARK ORIV SE JEDNÁ O STOVKU
NADROZMĚRNÝCH NÁKLADŮ

NEJTĚŽŠÍ PAK SEKCE OCELOVÉ
VĚŽE O HMOTNOSTI

80 tun

**„Jsme vděčné
za všechno, co pro
nás firma udělala,“**

říkají ukrajinské zaměstnankyně MND

24. ÚNORA SE ZMĚNIL ŽIVOT VŠECH LIDÍ NA UKRAJINĚ. ZEMI NAPADLO RUSKO, A I KDYŽ LVOVSKÁ OBLAST NEBYLA DOTČENA PŘÍMÝMI BOJI, VÁLKU ZDE PRACOVNÍCI MND ZAŽÍVALI VELMI INTENZIVNĚ. RAKETY CÍLILY TAKÉ NA ZÁPAD UKRAJINY, A TO I NEDALEKO JEJICH DOMOVŮ. MND NABÍDLY SVÝM LIDEM A JEJICH RODINÁM MOŽNOST ODCESTOVAT DO ČESKA, NĚKOLIK Z NICH JI VYUŽILO. A TAK SE ZAMĚŠTNANKYNĚ MND KARINA GONCAROVA, OLGA YEGOROVA A GALYNA BUFAN VYPRAVILY DO HODONÍNA.

S Karinou a Olgou jsme se v sídle MND setkali osobně, Galyna se připojila po Skypu – už se totiž vrátila zpátky na Ukrajinu. V brzkých ranních hodinách 24. února to byl pro všechny šok a začátek stresu. „Měli jsme zprávy, že Putin může zaútočit na Ukrajinu. Ale nemysleli jsme, že k tomu vážně dojde. A už vůbec ne, že zaútočí

na celou Ukrajinu. Spíš na Kyjev a zvláště na ten východ,“ popisuje začátek války Karina Goncarova, která ve dceřiné společnosti MND Ukraine Horyzonty působí jako asistentka.

Mnozí lidé si narychlo připravili „urgentní zavazadlo“ – osobní věci, peníze, dokumenty a jídlo s delší trvanlivostí pro případ, že by člověk byl delší dobu v nějakém

krytu nebo sklepě. V prvních hodinách války byli všichni u televize a sledovali zprávy. Do toho se ozývaly letecké poplachy a vzdálené exploze ruských raket. „Řešili jsme, jestli odjedeme hned nebo až druhý den. Pak jsme se trochu uklidnili, když jsme po několika dnech viděli, že ten západ byl více méně klidný. Neustále byly sice letecké poplachy, ale jinak to bylo relativně dobré, takže jsme si řekli, že zůstaneme,“ vypráví Karina. „Že pojedeme, až to vybuchne ve Lvově.“

A pak to vybuchlo.

Bylo 13. března, noc ze soboty na neděli. Silná exploze v bezprostřední blízkosti. „Ten útok byl vzdálen asi deset kilometrů od našeho domu. Spali jsme a najednou obrovský výbuch, všichni jsme se hrozně báli,“ vzpomíná finanční ředitelka Galyna Bufan.

Byl to právě ten okamžik, kdy se všechny rozhodly, že s rodinami odjedou. „Do té doby jsme si pořád říkaly – možná, asi – a měly jsme nějaké důvody, proč zůstat. To ráno jsme věděly, že to jinak nejde,“ říká Karina. Zatímco Galyna s rodinou jela autem, Karina a Olga jely s rodinami autobusem. Cestu měly relativně snadnou, protože díky MND věděly, že jedou do Hodonína a někdo je tu čeká. Ani tak to žádná selanka nebyla, autobusem se dopravovaly 24 hodin. Z toho třináct a půl stály na hranici, kde byla obrovská fronta.

Pro děti to bylo nejtěžší

Jely pouze ženy a děti, muži zůstali doma. Loučení nebylo snadné. Ovšem nejtěžší byla situace pro děti. Necháply, proč musí najednou pryč a proč opouštějí část rodiny. Byla to emočně velmi vypjatá situace. „Ale dělali jsme to pro ně,“ zdůrazňuje Galyna.

První dny v Hodoníně byly náročné, všichni příchozí se museli registrovat a vyřešit papírování. Po příjezdu se ovšem všichni jen ubytovali a šli spát, protože byli naprosto vyčerpaní. „Já si to popravdě ani přesně nepamatuji, mám to v mlze. Byla to strašná únava. Druhý den jsme se jeli registrovat do Brna a vyřizovali si nákupy základních potřeb,“ vypráví Karina.

Pak se situace uklidnila, dámy nastoupily do práce v Hodoníně a začaly si zvykat na nový režim. Bez sirén, explozí. Bez války.

„Jsme obrovsky vděčné MND za všechno, co pro nás udělaly, stejně jako všichni kolegové, kteří nám byli tak nápomocní. Zvláště Lukášovi Svozilovi, který pro nás udělal opravdu hodně,“ několikrát zdůrazňuje Galyna a ostatní dámy přikyvuji.

Pro děti to bylo zpočátku těžké, přijely do cizí země, nikomu nerozuměly, nikdo nerozuměl jim. „Postupně si ve Strážnici, kde jsme bydlely, našly kamarády, hrály spolu hry. Můj syn se synem mé sestry hrál s kluky

fotbal a dorozumívali se přes překladáč na mobilu,“ popisuje Galyna to, jak si děti k sobě našly cestu.

Poznávají moravské tradice

Všechny dámy se shodují, jak úžasně se k nim všichni chovají. Olga s Karinou bydlí v Prušánkách v bytech kolegů z MND. „Máme skvělé podmínky, nemůžeme si přát ani nic lepšího, moc všem děkujeme. Seznámili jsme se s tolika báječnými lidmi, stali jsme se přáteli. Škoda, že to musí být za takových okolností,“ říká Olga, která je hlavní účetní ve společnosti Horyzonty. Nadchlo ji, jak jsou všichni v okolí milí a starostliví. Kolegové i místní jim ukazují moravské tradice, užili si společně i Velikonoce. „Vnučka chodí v Prušánkách do školy, kde si pletli pomlázku. Moc si pochvaluje mimoškolní aktivity, jezdí často na výlety,“ vypráví Olga nadšeně.

Pomlázka je přitom tradice, kterou jsou často cizinci překvapeni. Zvyk, kdy muži chodí „šupat“ dívky, považují mírně řečeno za zpátečnický až barbarský. Ukrajinské kolegyně ovšem vůbec nerozhodil.

„My máme týden před Velikonocemi vrbovou neděli. Pomlázku nepleteme, ale kluci vezmou vrbový proutek a mrskají holky – na zdraví a mládí,“ popisuje dobrou češtinou Karina. Právě to, že umí jazyk, je pro ni velkou výhodou. Ve Lvově studovala bohemistiku. Ostatní chodí jednou týdně na kurzy češtiny. „Už začínám rozumět, ale mluvit moc ne, čeština je dost těžká,“ směje se Olga.

Stesk po domově

Jsou chvíle, kdy se Karině i Olze velmi stýská a chtěly by se vrátit domů. Zvláště když to už vypadalo, že se situace ve Lvově uklidnila. V tu chvíli se zpátky vydala Galyna. Jak se ukázalo, úplně bezpečno v oblasti stále není. „V posledních dnech zase přiletělo několik raket na západ. Je to těžké, dnes jsme nespali celou noc, člověk jen čeká, kdy půjde do krytu. Teď sedím v kanceláři, ale nikdo neví, co bude v noci. Někdy to létá v noci, někdy přes den. Máme samozřejmě strach, na tohle si člověk nikdy nezvykne,“ krčí Galyna rameny a dodává: „Nelituji toho, že jsme jely zpátky. Strašně jsme chtěly vidět rodinu. Jsem však optimistka, věřím, že to bude jenom lepší.“ Optimismus naplňuje i Karinu s Olgou. Věř, že se brzy domů vrátí a válka pro jejich vlast skončí dobře.

Martin Beneš

redakce

Ten útok byl vzdálen asi deset kilometrů od našeho domu. Spali jsme a najednou obrovský výbuch, všichni jsme se hrozně báli.“

Tornádo a rok oprav

TORNÁDO 24. ČERVNA 2022 ZDEVASTOVALO VELKOU ČÁST AREÁLU MND V LUŽICÍCH. ZASAŽENÉ BYLY VŠECHNY ADMINISTRATIVNÍ BUDOVY, LABORATOŘE, HALY A DALŠÍ OBJEKTY. DÁLE BYL VELMI POŠKOZEN STROJÍRENSKÝ KOMPLEX BOŘÍČKO, KTERÝ LEŽÍ NEDALEKO HLAVNÍHO AREÁLU. Z ADMINISTRATIVNÍCH BUDOV UTRPĚLY NEJVĚTŠÍ ÚJMU A1, A2 A A3, VČETNĚ DATOVÉHO CENTRA SPOLEČNOSTI ARICOMA, KTERÉ JE TAKÉ SOUČÁSTÍ AREÁLU.

Připravili jsme pro vás galerii, jak se jednotlivá místa podařilo opravit. Některé stavby prošly kompletní renovací relativně rychle, některé pomaleji a některé na ni ještě čekají. Například do laboratoří se provoz vrátil teprve před pár týdny. Odstraňování škod na administrativní budově A2 stále probíhá a dle odhadů ještě další rok trvat bude. Objekt tornádo kompletně zničilo, a to včetně interiérů, zůstal jen skelet. Podobně na tom byla i budova A1 a A3, zde se ale podařilo dokončit opravy vnitřních prostor. Součástí těchto budov je i propojovací krček, který byl obnoven v původní podobě. Poslední etapou oprav bude zhotovení fasád, které před tornádem dodávaly administrativní zóně areálu zajímavý a atraktivní ráz.

Do laboratoří se již podařilo vrátit život. Za 11 měsíců se podařilo z ruiny udělat znovu funkční a moderní

objekt. Kolegové z laboratoří a skladu vrtných jader mají za sebou náročné stěhování z provizorních prostor v Hodoníně, ale už jsou opět „ve svém“.

V technické zóně areálu je téměř dokončena oprava objektu D, kde bude nově sídlit Hlavní báňská záchranná stanice, středisko karotáže a výzkumu sond, cementace a dopravy. Oprava již byla dokončena také u objektu E, který sloužil a bude i nadále sloužit jako centrální sklad. Socha sv. Barborky, patronky horníků a příbuzných řemeslných povolání, byla zasažena leťícím vozidlem; našťastí nárazu odolala, a tak na nás může i nadále dohlížet a ochraňovat nás při naší těžké a velmi náročné práci. Z fotek je patrné, jak obrovskou sílu tornádo mělo.

Martin Beneš
redakce

rok poté

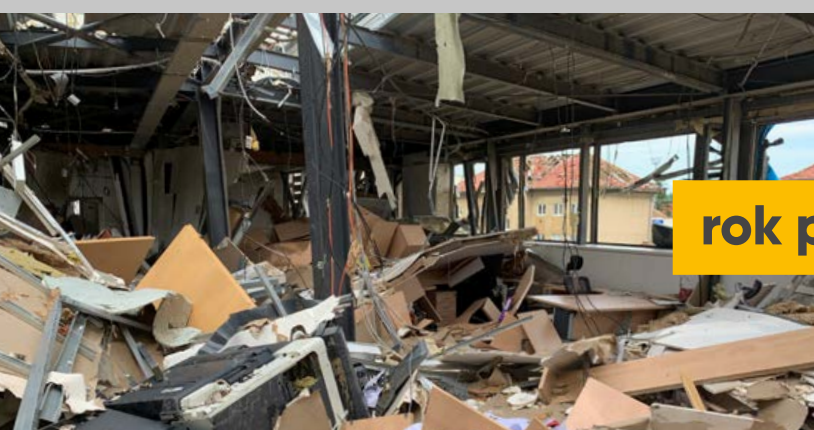
rok poté

rok poté

rok poté

rok poté

rok poté

rok poté

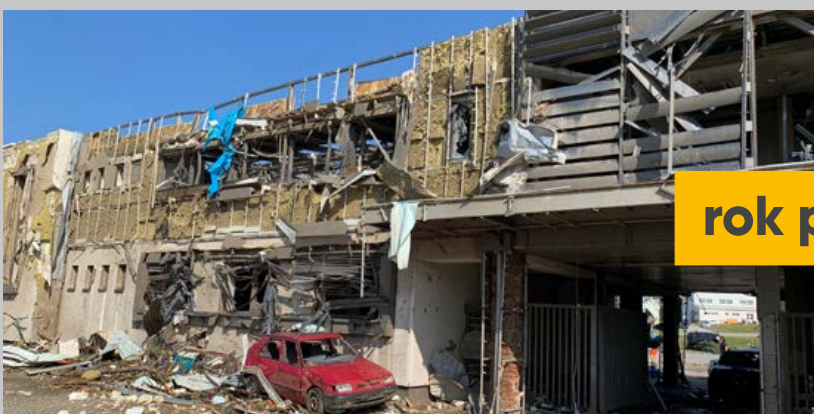
rok poté

rok poté

rok poté

rok poté

Dokument

„Tornádo, rok poté“ se ohlíží za katastrofickou událostí, která postihla jižní Moravu

UPLYNUL JIŽ ROK OD CHVÍLE, KDY SE JIŽNÍ MORAVOU PROHNALO NIČIVÉ TORNÁDO. NA TRASE O DÉLCE 26 KM A ŠÍŘCE PŮL KILOMETRU USMRTILO ŠEST LIDÍ, POŠKODILO 1 600 OBJEKTŮ A PONIČILO NA 100 TISÍC STROMŮ. CELKOVÉ ŠKODY DOSÁHLY ZHRUBA 15 MILIARD KORUN. NA OBNOVU OBCÍ PAK BYLO DAROVÁNO PŘES 1,4 MILIARDY. TORNÁDO V LUŽICÍCH POŠKODILO ČERSTVĚ VYBUDOVANÝ TECHNOLOGICKÝ PARK SPOLEČNOSTI MND A DATOVÉ CENTRUM DATASPRING SPADAJÍCÍ POD HOLDING ARICOMA GROUP.

Dokument režisérky Jany Počtové, příznačně pojmenovaný „Tornádo, rok poté“, zobrazuje, jakým způsobem zasáhla tato živelní pohroma do života místních lidí. Ukazuje jejich osudy poté, co jim tornádo zničilo domovy a změnilo jejich vnímání bezpečí i okolí, jež je obklopuje. Snímek bude mít předpremiéru 21. června v Hodoníně a premiéru 23. téhož měsíce v České televizi – v předvečer výročí tornáda.

„O katastrofě jsem se dozvěděla z televize den poté, co zasáhla jižní Moravu. Záběry z místa byly neuvěřitelné. Neustále, asi týden v kuse, jsem zvažovala, zda mám nechat ležet rozdělané úkoly a vypravit se na Hodonínsko pomáhat. Postupem času ale přicházely zprávy, že dobrovolníků je dostatek, takže jsem nakonec zůstala doma a dokončila práci. Ale jak to tak bývá, tornádo si mě stejně našlo,“ popisuje Počtová, jak se k dokumentu o živelní pohromě dostala.

Režisérka sleduje ve 40 výpovědích, co lidé dělali těsně před tornádem, během něj i bezprostředně po něm. „Musela jsem si poradit s tím, že natáčení začalo poměrně pozdě. Navíc jsem vycházela z toho, že právě v mnohosti je síla. Katastrofa se dotkla stovek lidí, jejich příběhy byly ve výsledku mnohdy dost podobné. Rozhodla jsem se z toho udělat výhodu a vytvořit jeden velký příběh kolektivní paměti, ve kterém vystupuje mnoho aktérů,“ vysvětluje autorka, z jakého důvodu se rozhodla zpovídat právě tak velký počet svědků tornáda.

Protagonisty svého filmu Počtová vyslýchá především u černého pozadí. „Film jsem začala natáčet půl roku po samotné katastrofě. Věděla jsem, že i když to v zasažených vesnicích stále vypadá jako někde na Dálném východě, katastrofu už nebude možné v její nejryzejší formě dokumentaristicky zachytit. Proto jsem zvolila cestu, jak se co nejlíže dostat k lidem. Uvědomila jsem si, že pro film bude nejlepší, když uvidíme hlavně jejich tváře a zachytíme jejich prožitky. Černé pozadí bylo za uvedených okolností nejlepší možnou volbou,“ říká režisérka. Silné výpovědi lidí, které tornádo osobně zasáhlo, anebo se jen rozhodli pomáhat těm, kteří díky němu vše přišli, pak Počtová kombinuje s autentickými záběry na tornádo a celou událost. Díky tomu, že je natočili sami očití svědci, se jedná o opravdu surové scény. Dokument zobrazuje i to, co se dělo bezprostředně po tornádu. Dalším tématem snímku je tak i vlna nebyvalé lidské solidarity, která se ihned po katastrofě zvedla. „Těsně po ní nastala situace, kdy lidé zjišťovali, co se stalo, a byli nuceni se s tím vypořádat – každý jiným způsobem, mnohdy za pomoci druhých. Moment, kdy se lidé rozpláčou jen kvůli tomu, že jim ostatní pomohli, pro mě osobně představuje vůbec nejdojemnější okamžik celého filmu. Ukázalo se, že i tak obrovskou tragédii doprovázejí pozitivní věci a naděje. Vidět tak z blízka, že někoho dojde prostá lidská solidarita a nezištnost, pro mě bylo během práce na dokumentu tím nejemotivnějším,“ vypráví Počtová.

V zasažených oblastech pomáhaly tisíce dobrovolníků, další lidé poslali peníze na účty neziskových organizací, někteří nabídli i materiální pomoc a pomáhali, jak

Česká televize
Premiéra
dokumentu

23. června 2022
ve 20.00 na ČT2

Od 24. června 2022 k dispozici
na [iVysilani.cz](https://www.iVysilani.cz)

nejlépe mohli a uměli. Ve snímku tak vystupují i zástupci charitativních organizací, které postiženým oblastem pomohly a stále pomáhají. Mezi těmi jsou Člověk v tísni, Adra, Diakonie nebo nadace Karel Komárek Family Foundation, která stojí za obnovou poničeného lesoparku Bažantnice, stadionu U Červených domků a dalších míst. KKFF se zároveň na vzniku filmu spolupodílela. V této souvislosti také Počtová mapuje renovaci tornádem zasažených míst a nabízí pohled na jejich současný stav.

V dokumentu tak vystupuje i zakladatel KKCG Karel Komárek, který se do obnovy postižených míst výrazně zapojil. Svému rodnému kraji daroval 150 milionů korun.

Anja Verem

redakce

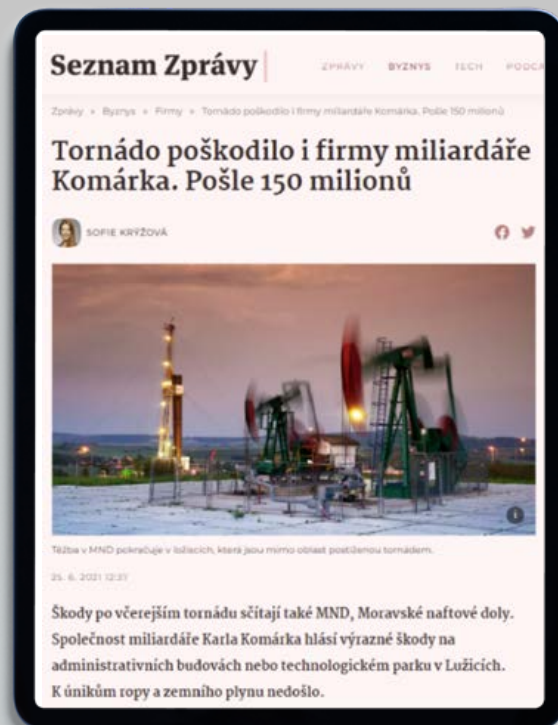
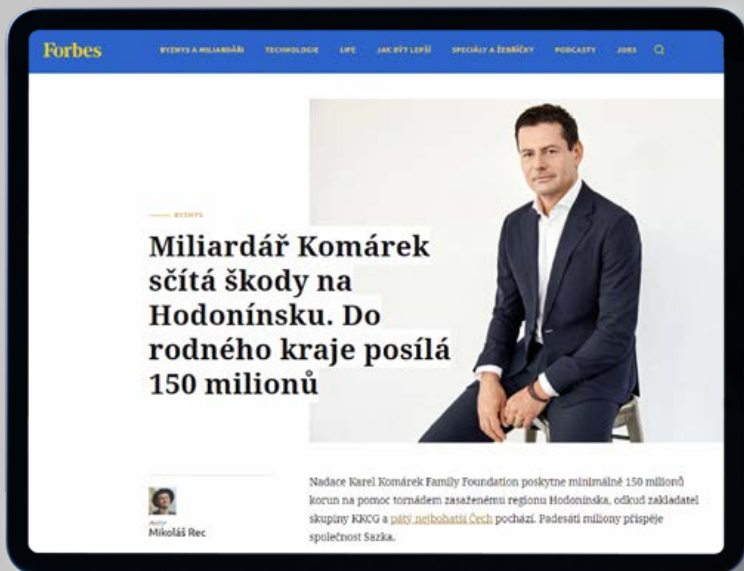
Jana Počtová

Celovečerní dokument k tragické události se jako první rozhodla natočit Jana Počtová, která má na kontě projekty jako *Na cestě*, *Nerodič* nebo *Příběhy slavných* a další. Jana Počtová studovala na Katedře teorie a dějin umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, poté přešla na Katedru dokumentární tvorby na FAMU. Spolupracovala na četných filmových festivalech, včetně MFF Karlovy Vary, Jeden svět nebo AFO Olomouc.

„Chtěla bych, aby diváci získali ucelenou představu o tom, co se 24. června v 19.20 na Hodonínsku a Břeclavsku skutečně odehrálo, a to zcela odlišným způsobem než z desítek zpráv v médiích. Film ukazuje, co tornádo lidem reálně způsobilo. Diváci mají možnost se s lidmi identifikovat prostřednictvím jejich vlastních prožitků. Zároveň jsem chtěla podat pozitivní zprávu o obrovské vlně solidarity, která se vzedmula a která ukázala, že Češi si dokážou pomáhat, že jim není lhostejné, co se děje venku za dveřmi bytu. Pokud si divák odnese tyto dojmy, nebyla naše práce zbytečná,” zve Počtová na svůj film, který bude mít předpremiéru v Hodoníně 21. června a 23. června, tedy v předvečer prvního výročí tornáda na Hodonínsku, bude uveden na ČT2 ve 20.00 hodin.

Co napsala média aneb jak šel čas

Obnovu Bažantnice financují nadace

Milan Vojtek

Až sto milionů korun ve čtyřech etapách pomůže hodonínským částem Bažantnice. Prostředky na nápravu škod po tornádu a zvelebení lokality poskytnou nadace Proměny a Karel Komárek Family Foundation (KKFF).

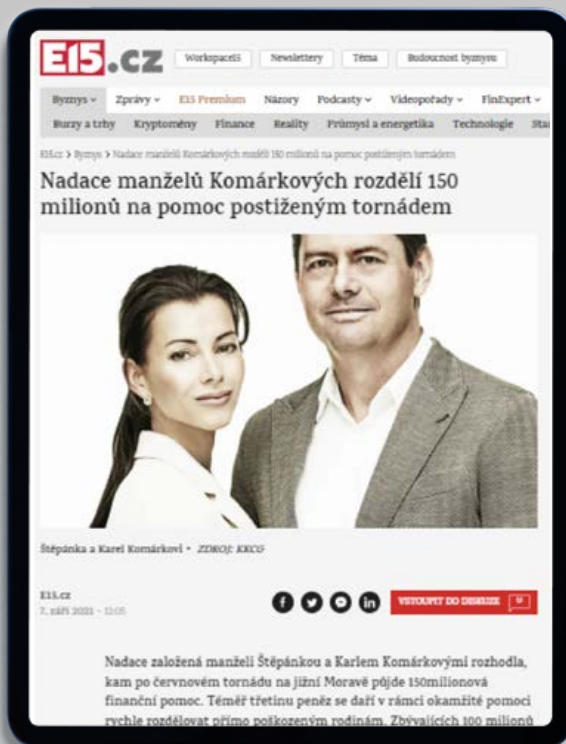
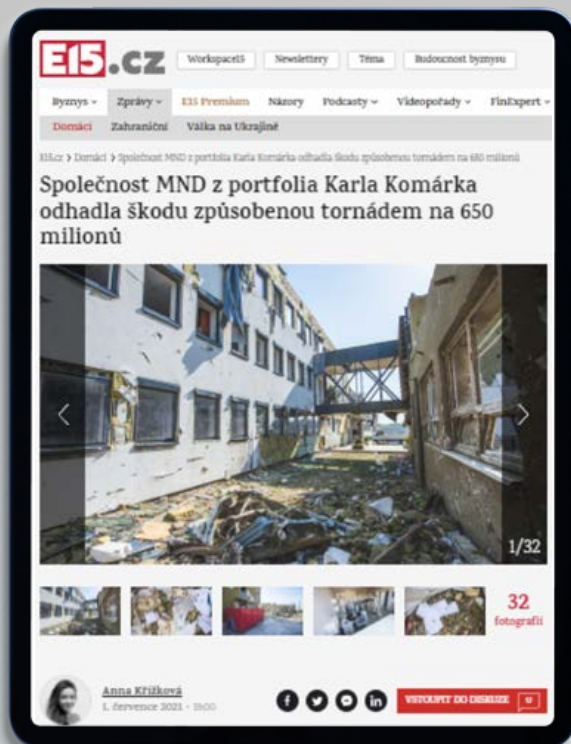
Co změnit můžeme, je návrat života do postižených oblastí, nechat tady i nějaký odkaz pro budoucí generace

Štěpánka Komárková, zakladatelka KKFF

Vedení města spolu se zakladatelkou KKFF Štěpánkou Komárkovou řídí postup obnovy

pujeme, a samozřejmě také zá-
sah tornáda rozhodly mimo jiné
o tom, že naše projekty nadace
oslovily a manželé Komárkovi
se rozhodli finanční prostředky
směřovat právě sem. Tato lokalita
si to určitě zaslouží," řekl při
setkání starosta Libor Střecha
(Pro Hodonín). Nadace rodiny
majitele Moravských naftových
dolů Karla Komárka mají na
svém kontě již nemalé projekty.
„Třetím a říct, že projekt
Bažantnice ŽIJ! budo trošičku
jiný. Nejen tím, že máme s man-
želem úzké osobní vztahy na
Hodonín, ale především proto,
jaká zkrta, neštěstí a lidské tra-
gédie tornáto setkání předcházely“ říká Štěpánka Komárková.
„Bohužel stalo se, to už zmé-
nit nemůžeme, ale co změnit
můžeme, je návrat života do po-
stižených oblastí, nechat tady
i nějaký odkaz pro budoucí ge-

Nadace rodáka z Hodonína rozdělila miliony

PETR TUREK

Hodonín – Kam po červnovém tornádu půjde na jižní Moravy finanční pomoc ve výši 150 milionů korun? O tom rozhodli v nadaci založené hodonínským rodákem

sadbou v lesoparku a o prostranství před základní školou U Červených domků s obnovou a úpravou ploch pro děti. „Mám hluboký vztah k veřej-

ným prostorům města a v nadaci se obnovou parků, zahrad nebo hřišť zabýváme už šestnáct let. Proto chcí nasměrovat naše síly, finanční pro-

středky i zkušenosti právě do této oblasti,” uvedl Komárek.

Další zprávy z regionu najdete na webu hodonínsky.denik.cz

Hodonínský Dům přírody ve znamení zelené budoucnosti

BRÁNA DO BAŽANTNICE, MODERNÍ ARCHITEKTURA, OTEVŘENÝ PROSTOR A RESPEKT K PŘÍRODĚ: ČTYŘI ASPEKTY NOVÉHO DOMU PŘÍRODY – NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ PAMÁTKY HODONÍNSKÁ DÚBRAVA. TEN JE JEDNÍM Z DOMINANTNÍCH PROJEKTŮ OBNOVY PŘÍMĚSTSKÉHO LEŠA, KTERÝ BYL LONI ZASAŽEN NIČIVÝM TORNÁDEM. REKONSTRUKCE V RÁMCI SPOLUPRÁCE NADACE KAREL KOMÁREK FAMILY FOUNDATION, MĚSTA HODONÍN A JIHMORAVSKÉHO KRAJE JE JIŽ V PLNÉM PROUDU.

Sídlo někdejšího Centra ekologické výchovy, které se muselo přestěhovat do města, se promění v návštěvnícké a informační centrum budoucího Lesoparku Bažantnice.

Projekt je dílem architektonického studia Létající inženýři, jejichž architekt Tomáš Havlíček zároveň vykonává autorský dozor a průběh prací osobně kontroluje. Zhotovitelem stavebních prací je společnost OHLA, ž. s. Brno a předpoklad dokončení stavby je do jara 2024. „Dům bude obrazně vyrůstat z terénu a zarůstat zelení,“ přiblížil svoji vizi Domu přírody autor studie, architekt Tomáš Havlíček. „Taky střechy budou zelené. Prezentovaly by se na nich rostliny, které rostou

v Důbravě,“ doplňuje architekt. Další detaily a úvahy k projektu přidává v našem krátkém rozhovoru.

Jaké byly Vaše úvahy na počátku práce při navrhování Domu přírody?

S místními iniciátory jsem o připravovaném projektu diskutoval od samého počátku. V průběhu těchto hovorů nabíral projekt stále konkrétnější podoby. Hlavní formující myšlenkou bylo, že pořádná veřejná instituce musí mít pořádný vstupní prostor. To určilo polohu vstupu, organizaci provozu v domě a polohu dřevěného kubusu – dřevěné kostky na střeše stávající budovy, která je zároveň hlavním vstupem do horního prostoru.

Dům bude součástí terénu a bude zarůstat zelení. To je váš nápad nebo to bylo součástí architektonického zadání?

Já to беру tak, že si o to řekla ta budova Ekocentra sama. Stávající železobetonová stavba je výrazně horizontální, a tak nějak již dnes ze země vyrůstá a to bude ještě zvýrazněno pokrytím stěn tmavou fasádou a bujnou zelení. Touto „zemitostí“ bude dosaženo kontrastu se zmiňovanou lehkou dřevěnou „bednou“ – novotvarem ve druhém podlaží, který se „vznáší“ nad zemí. Dřevěná konstrukce je stylizací prostoru v korunách stromů, v našem případě v korunách dubů Hodonínské Důbravy.

Máte nějakou jinou zkušenost s podobným typem tzv. přírodní architektury?

Před pár lety jsme například dokončili objekt dílen a učeben u ratíškovické školy. Stojí v hájku za školou. „Neexistenci“ dělící stěny mezi exteriérem a interiérem a použitím stromů jako nosných sloupů jsme dosáhli toho, že se děti učí v „lese“, tedy v přírodě. Jinak jsem velký fanda vernakulární architektury (původní architektura spjatá hlavně s venkovským prostředím – pozn. autora rozhovoru) a architektury slumů, což je z mého pohledu „přírodní architektura“ par excellence.

Děláte netradiční stavby, jejichž styl označujete za mystický materialismus, od asketismu po bujarost. Co si pod tím můžeme představit?

Mystický materialismus je pro mě jen označení toho, že primárně jsou stavby samy sebou. Betonem, dřevem, zdivem... Samy o sobě nenesou žádná verbální sdělení. Nenesou žádné významy, jsou to jen prostory, konstrukce a tvary. A pokud

se podaří a nějak na vás mysticky zapůsobí, tak bylo záměru dosaženo. No ale například dřevěná bedna Domu přírody je stylizací dubového lesa. Je to výjimka, potvrzující pravidlo, ale předně je to hlavní exponát budoucího muzea Hodonínské Důbravy. A škála od asketismu po bujarost zahrnuje vše, ne? Někdo říká, že „méně je více“, někdo, že „méně je nuda“, a já neříkám tak, ani tak. Baví mě nekonečně dlouhá, bílá, minimalistická stěna i strapatá, rozevlátá a pestrobarevná...

Je chystaný dům „architekturou v útoku“? To je pojem, který jsem našel ve Vaší webové prezentaci...

Už ani nevím, jak to bylo tenkrát myšleno... Dejme tomu, že se snažím o navrhování pravdivých staveb, kde jednotlivé prvky jsou tím, čím jsou. Například na ratíškovické škole někteří nevěří, že ty stromy nejsou „jenom jako“, a že jen nekapotují „opravdové“ ocelové nebo betonové sloupy. Kdyby to tak bylo, už by mě to nebavilo. To, když věci nejsou tím, čím by měly být, mi vadí a proti tomu budu útočit rád...

Závěrem: Dům přírody se stane pomyslnou branou do příměstského lesa – Bažantnice. Bude ale i místem ke vzdělávání od nejmenších po dospělé, kteří se dohromady budou oddávat kouzlu obnovené zeleně a drahého kousku přírody, které jim tornádo málem vzalo. Chybět nebudou kompletní informace o jednom z nejcennějších biotopů jižní Moravy, Národní přírodní památce Hodonínská Důbrava. Bažantnice žije a Dům přírody s ní!

Robin Čermák

Karel Komárek Family Foundation

Czech Press Photo na Bořislavce

Nejlepší české snímky jsou k vidění v sídle KKCG

FOYER BOŘISLAVKA CENTRA, KTERÉ JE SÍDLEM SKUPINY KKCG, BUDE HOSTIT PRESTIŽNÍ FOTOGRAFICKOU VÝSTAVU CZECH PRESS PHOTO. SPOLEČNOST CZECH PHOTO VYBRALA SPECIÁLNĚ PRO OBCHODNÍ A KANCELÁŘSKÉ CENTRUM BOŘISLAVKA TO NEJLEPŠÍ ZE VŠECH FOTOGRAFIÍ V SOUTĚŽI. CELKEM NA VÝSTAVĚ, KTERÁ ZAČÍNÁ 23. ČERVNA A JE VOLNĚ PŘÍSTUPNÁ, NÁVŠTĚVNÍCI UVIDÍ VÍCE NEŽ 70 SNÍMKŮ A DALŠÍ PAK NA VELKOPLOŠNÉ PROJEKCI.

Prohlédnout si budou moci i vítězný snímek Petra Topiče ze série Zkáza, která vyhrála v kategorii Aktualita. Topič ve své výherní fotografii dokumentuje rozsah škod po ničivém tornádu, které se loni v červnu prohnalo jihem Moravy. Na místo se vydal hned pár hodin po tragické události.

„Původně jsem chtěl dojet do obce Hrušky. Tma. Ticho. Snažím se odhadnout, kde to vlastně jsem. Kužely světlometů sice osvětlují silnici, která je poseta

větvemi a jiným harampádím, ale já bych potřeboval vidět okolí. Ze tmy vystupují obrysy budov. Tušíte, že tam něco je, neumíte říct co. Beztvarý stín, hmota zmuchlaného něčeho. Začíná mi docházet, že to bude velké,“ popisuje Topič situaci bezprostředně po příjezdu do tornádem zasažené obce.

Ve foyer KKCG bude k vidění celkem 55 fotografií a 18 dalších snímků v nákupní pasáži Bořislavka Centra. Tornádu se věnovala celá řada fotografů. Vedle toho byla častým tématem Czech Press Pho-

© Petr Topič / Mafra

© Jan Cága

O autorovi vítězného snímku

Petr Topič se narodil v roce 1977 ve Šternberku. Po studiích prošel redakcemi MF DNES a iDNES.cz na pozici editora. V současnosti se naplno věnuje práci fotoreportéra. Jeho zaměřením je především autorská reportáž, v níž se snaží propojit obrazovou a textovou složku.

23. 6. – 31. 8. 2022
Po – Pá 10.00 – 18.00
So – Ne 13.00 – 18.00

Výstava je rozdělena do dvou částí. Jedna je umístěna ve foyer sídla KKCG a druhá v prostorách nákupní pasáže. Obě části jsou volně přístupné veřejnosti do 31. srpna 2022.

to i pandemie covidu. Tou se zabýval i David W. Černý, který se rozhodl na svých snímcích zdokumentovat za covidu prázdná a opuštěná místa. V kategorii Reportáž uspěl se snímkem na téma covid Lukáš Bíba. Zároveň Bíba získal první a třetí příčku v sekci Kultura a umění, kde se zabýval jednak cirkusovým souborem Cirk La Putyka, jednak dvacátým výročím udílení ocenění Křišťálový glóbus na karlovarském filmovém festivalu. Kromě vystavených snímků budou ve vstupní hale KKCG umístěny i dvě velkoformátové obrazovky. Na jedné z nich ve smyčce poběží průřez všemi soutěžními kategoriemi Czech Press Photo 2021. Na druhé obrazovce bude ke zhlédnutí video a fotografie vztahující se k projektu Bažantice žijel, za kterým stojí nadace Karel Komárek Family Foundation. Mezinárodní porota soutěže Czech Press Photo v rámci 27. ročníku hodnotila práce 250 fotografů, kteří zaslali více než 4 300 snímků. Výstava na Bořislavce bude k vidění až do konce letních prázdnin.

O Czech Press Photo

Czech Press Photo je každoroční prestižní fotografická soutěž a s tím spojená výstava fotografií, kterou v roce 1995 založila Daniela Mrázková. Tato sbírka má přehledně mapovat a představit veřejnosti nejvýznamnější události předchozího roku a motivovat fotografy k osobním pohledům a vytrhnout je z každodenního stereotypu jejich práce. Cílem je přinášet nezávislé a autentické obrazové svědectví o životě očima domácích i zahraničních profesionálních fotografů v České a Slovenské republice. Autoři se tak zaměřují na dění napříč společenským spektrem od zpravodajství, přes umění a portréty až po sport a přírodu. Navíc také tato výstava umožňuje zveřejňovat i to, co z nejrůznějších důvodů nenachází v médiích uplatnění. V zájmu nestrannosti posuzuje soutěžní práce nezávislá, každoročně obměňovaná odborná mezinárodní porota.

Anja Verem, redakce

© Lukáš Bíba / Economia

© Barbora Reichová / ČOV

© Roman Vondrouš / ČTK

MND DS předvedly své schopnosti na veletrhu geotermálního průmyslu v Offenburgu

NOVÉ TRENDY, ZAJÍMAVÉ PROJEKTY I OBNOVENÍ KONTAKTŮ PO COVIDU - ZÁSTUPCI SPOLEČNOSTÍ MND DRILLING & SERVICES A MND GERMANY NA ZAČÁTKU ČERVNA VYRAZILI NA TRADIČNÍ VELETRH GEOTERMÁLNÍHO PRŮMYSLU GEOTHERM V NĚMECKÉM OFFENBURGU. TEN NAVŠTÍVÍ KAŽDOROČNĚ VÍCE NEŽ 3 500 ÚČASTNÍKŮ 40 NÁRODNOSTÍ A SVOJI ČINNOST ZDE PŘEDSTAVUJE NA 200 VYSTAVOVATELŮ Z RŮZNÝCH ZEMÍ ZABÝVAJÍCÍCH SE GEOTERMIÍ.

Letošní ročník tradiční akce se nesl ve velmi příjemné atmosféře, a to díky dvouleté pauze vynucené pandemií covidu. Pro mnohé návštěvníky a vystavovatele to tak nebyla jen příležitost rozšířit si opět obzory v rámci profesní činnosti, ale také možnost se po dlouhé době znovu setkat osobně s kolegy z geotermálního průmyslu. Bylo znát, že s jistou dávkou opatrnosti si všichni veletrh užívají a s úsměvy na tvářích si vyměňují nové poznatky. Také stánek MND Drilling & Services navštívil nemalý počet lidí, kteří projevíli zájem o činnost firmy a její aktuální či dokončené práce. MND DS tak měly možnost nejen blíže představit aktivity svých společností, ale rovněž se obohatit o cenné informace o nových a zajímavých projektech. Společnost se představila odborně, ale i laické veřej-

nosti, což dalo mnohdy vzniknout velmi zajímavým rozhovorům, a vedlo tak k rozšíření kontaktů a navýšení povědomí o aktivitách MND Drilling & Services i MND Germany v geotermálních projektech. Tato aktivita by měla mít v budoucnu pozitivní vliv na nárůst dalších zakázek v tomto rychle se rozvíjejícím odvětví.

Na závěr prvního dne si zástupci společností MND připravili ještě malý „minikošť“ moravských vín z Hodonínska a okolí, který se setkal s velkým zájmem a pozitivním ohlasem nejen návštěvníků, ale i dalších vystavovatelů a který přitáhl značnou pozornost všech ke stánku MND i k moravskému vínu.

Radovan Jedlička, Eva Zachodilová
MND Drilling & Services

MND, a. s., má nový web. Jak se vám líbí?

SPRÁVNÝ FIREMNÍ WEB MUSÍ ODRÁŽET TO, KAM SE SPOLEČNOST VYVÍJÍ, A MUSÍ O NÍ VYTVÁŘET SPRÁVNÝ OBRAZ – JAK U LAICKÉ A ODBORNÉ VEŘEJNOSTI, TAK U OBCHODNÍCH PARTNERŮ A TŘEBA I U UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ. NAŠE STARÉ STRÁNKY TOTO JIŽ NESPLŇOVALY – AKTUÁLNÍ WEBOVÁ PREZENTACE SPOLEČNOSTI MND, A. S., VZNIKLA V ROCE 2018.

d té doby MND urazily velký kus cesty. Změnila se vnitřní struktura společnosti. Divize Energy v souvislosti s její novou obchodní strategií nyní rozvíjí nové směry podnikání. To vedlo na jaře loňského roku k rozhodnutí postavit zcela nové webové stránky.

Jana Hamršmídová
ředitelka divize MND Energy

„Naším záměrem bylo prostřednictvím nového webu prezentovat transformaci MND, a.s., z tradiční EP firmy v moderní energetickou firmu. Chceme zdůraznit význam odborného potenciálu našich zaměstnanců, penzum a kvalitu poskytovaných servisních činností, v neposlední řadě jasně deklarovat svou zodpovědnost vůči komunitě, kde působíme,“ zdůrazňuje ředitelka divize Energy Jana Hamršmídová. Naším cílem bylo vytvořit web, který bude moderní, atraktivní a srozumitelný. Zvláštní důraz jsme kladli na to, aby web vypadal autenticky, aby mluvil o našem businessu, našich konkrétních projektech a našich lidech. Svou koncepci měl nový web sloučit všechny doposud samostatné webové stránky MND, a. s., divize Trading a LLC Horyzonty. A v neposlední řadě bylo cílem vytvořit dostatečný prostor pro propagaci naší akreditované laboratoře a báňské záchranné stanice, pro které je web MND důležitým kanálem, přes který oslovují a komunikují se svými zákazníky na trhu. Při volbě dodavatele padlo naše rozhodnutí na společnost New Generation Solution (www.ngs.cz), se kterou máme dobré, dlouhodobé zkušenosti.

Martin Kössl
managing partner NGS

„Máme rádi komplexní řešení a redesign webu MND byl přesně tím typem projektu. Od základní myšlenky technologické transformace společnosti se totiž odvíjelo všechno: ke komu budeme mluvit, co budeme říkat a jak to celé bude vypadat. Postupně se tak definovala nová identita společnosti, která se ve výsledku propíše nejen na webu. Chtěl bych poděkovat za příležitost být u toho,“ říká managing partner NGS Martin Kössl.

Tvorba stránek probíhala v několika etapách. Na samém začátku bylo hodně diskuzí a intenzivně se přemýšlelo o samotném účelu webu.

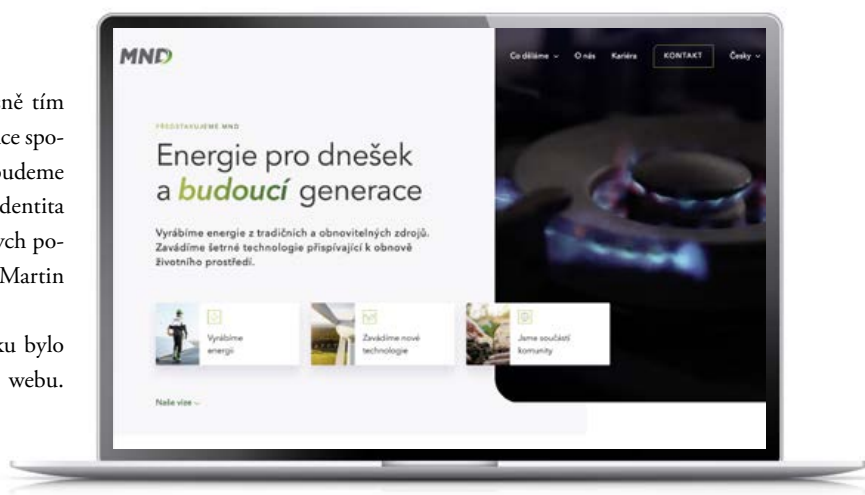
Bylo si potřeba zodpovědět základní otázky jako např., koho chceme přes webové stránky oslovovat, jaké informace tam kdo může očekávat a co o sobě chceme říkat. Z těchto úvah pak postupně vykristalizovala struktura stránek. Tou dobou už jsme také měli představu, jak budou jednotlivé části webu provázány a jak bude celý web fungovat. V další fázi, a za mě to byla ta vůbec nejnáročnější část, jsme postupně vytvářeli budoucí textový obsah webu. Byly to hodiny práce našich lidí i týmu dodavatele. Příprava podkladů, jazykové a stylistické korektury, neustálé doplňování a úpravy. Proti tomu už byl následný návrh grafiky, animací, výběr fotografií a focení vlastních fotek skoro zábava. Jak to celé dopadlo a do jaké míry se podařilo naplnit zmíněné cíle, se dnes můžete podívat na adrese www.mnd.eu, kde již nový web běží.

Z technického pohledu asi stojí za zmínku, že webové stránky jsou tzv. responzivní, což znamená, že se dokážou přizpůsobit možnostem zařízení, na kterém jsou prohlíženy. Návštěvník stránek tak dostane stejný dobrý výsledek na počítači, jako na malém displeji mobilního telefonu. Dnes je to již u webových stránek samozřejmost, nicméně toto byla jedna z věcí, kterou jsme u starých webových stránek citelně postrádali. Stránky jsou lokalizovány kromě češtiny také do angličtiny a ukrajinštiny. Jejich spolehlivý provoz je zajišťován v datovém centru jedné z našich ověřených partnerských organizací.“

Nový web bude spuštěn v posledním červnovém týdnu. Jeho podoba nebude určitě konečná. S tím, jak se bude dál rozvíjet náš business, dr budou také rozvíjet a měnit webové stránky, aby byly vždy aktuální a poutavé.

Jan Havlíček

ředitel Úseku ICT

díl 1.

ESG

Co je to ESG a odkud kam směřuje

PROVÁZANÝ ENVIRONMENTÁLNÍ, SOCIÁLNÍ A ODPOVĚDNÝ PŘÍSTUP K ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI (Z ANGLICKÉHO SPOJENÍ ENVIRONMENTAL SOCIAL GOVERNANCE) SE STAL JEDNOU Z NEJDYNAMIČTĚJI SE ROZVÍJEJÍCÍCH AGEND V SOUČASNÉM PROSTŘEDÍ FINANČNÍCH TRHŮ. V ZÁSADĚ SE JEDNÁ O POHLED NA HODNOCENÍ SPOLEČNOSTI Z HLEDISKA MÍRY JEJÍ ANGAŽOVANOSTI VE PROSPĚCH SOCIÁLNÍCH ASPEKTŮ ČINNOSTI FIRMY, KTERÉ VŠAK PŘESAHOJÍ STANDARDNÍ ROLI JAKOŽTO POUHÉHO NÁSTROJE SLOUŽÍCÍHO K MAXIMALIZACI ZISKU.

V posledních letech dospělo velké množství investorů k přesvědčení, že pro určení investiční hodnoty společnosti je ve střednědobé až dlouhodobé perspektivě nad míru užitečné vzít v úvahu i míru „udržitelnosti“ činností toho kterého podniku, respektive posoudit jejich udržitelnost prostřednictvím ESG faktorů. Zejména pak společnosti obchodované na burzách začaly pracovat na souborech environmentálně-sociálních aktivit a zlepšovat míru veřejné dostupnosti informací souvisejících s ESG problematikou. Jde o významný posun v této části jejich odpovědnosti nejen vůči investorům, ale i dalším zúčastněným stranám. V roce 2020 OECD (Organizace nejvíce rozvinutých zemí světa) odhadla, že částka profesionálně spravovaných portfolií, která mají integrované klíčové prvky ESG hodnocení, by mohla celosvětově překročit 17,5 bilionu dolarů. Avšak i růst obchodů s investičními produkty navázaných na ESG přístup a dostupných pro jak institucionální, tak i drobné investory již přesahuje 1 bilion dolarů a stále rychle roste.¹ Bylo by zavádějící pohlížet na ESG jako na problematiku omezenou pouze na životní prostředí a klimatické

změny. Nicméně stěžejními dokumenty, na které environmentální pilíř ESG navazuje, jsou mezinárodní dohody o ochraně klimatu: *Rámcová úmluva OSN o změně klimatu* z roku 1992, *Kjótský protokol* z roku 1997, dále pak *Evropský systém obchodování s emisními povolenkami (EU ETS)* z roku 2005 a v neposlední řadě *Pařížská klimatická dohoda* z roku 2015. Z poslední doby je mezi důležité počiny v této oblasti možné doplnit i tzv. *Evropský klimatický zákon* z roku 2021, kterým se EU hlásí k závazku docílit do roku 2050 klimatické neutrality, čili dovést hospodářství jednotlivých států do stavu rovnováhy mezi emisemi skleníkových plynů na jedné straně a jejich pohlcováním z atmosféry na straně druhé. Kromě environmentálních otázek pokrývá ESG i ty z oblasti sociální, jako jsou provozní postupy společnosti ve vztahu k pracovní činnosti, bezpečnost výrobků, ochrana osobních údajů a ochrana proti kybernetickým hrozbám, problematika přístupu k řízení podniku, obchodní etika a podobně.

Nejvýznamnějším celosvětovým počinem je v tomto ohledu přijetí 17 cílů udržitelného rozvoje Organizací spojených národů v roce 2015, takzvané *UN Sustaina-*

¹ www.oecd.org/finance/ESG-Investing-Practices-Progress-Challenges.pdf.

² www.un.org/sustainabledevelopment/development-agenda/.

³ www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/publications/publications_report_whocareswins_wci_1319579355342.

*ble Development Goals.*² Termín ESG byl ovšem poprvé použit ve zprávě z roku 2004 s názvem *Who Cares Wins*, která byla společnou iniciativou finančních institucí reagující na výzvu OSN.³ Zprávu podpořilo 20 významných institucí.

Agenda ESG témat je řízena jak poptávkou zmíněných investorů, tak i regulátory, navíc umocněna důsledky změn způsobených globálním šířením covid-19 a ze zcela nedávné doby i dopady konfliktu na nedaleké Ukrajině, což se naší společnosti dotýká obzvláště. V návaznosti na tento trend se proto vytváří řada norem, pokynů a doporučení – ať už na úrovni vlád, mezinárodních organizací, akciových burz, ale i nevládních organizací a dalších – vybízejících společnosti k zavádění postupů umožňujících posuzování stávajícího i budoucího rozvoje té které firmy v perspektivě cílů stanovených ve firemní strategii ESG.

Reportování a měření úrovně ESG

Je tedy zřejmé, že oblast působnosti ESG je obsáhlá. Přesto a právě proto, že rizikové faktory spojené s ESG investicemi jsou již lépe srozumitelné, je nutné dohánět rychlý vývoj i reportovacími a zmíněnými regulačními rámci a požadavky na ně. S těmito požadavky vystává celá řada nových výzev: od nerovnoměrnosti a rozdílnosti pravidel pro podávání zpráv o ESG, až po rozdíly mezi regionálními regulačními přístupy a různorodými nároky na skladbu a komplexnost sledovaných údajů, které jsou nezbytné k naplnění těchto požadavků. Evropská unie, potažmo Evropská komise, vědoma si nepřehlednosti na tomto poli, se snaží postupně vydávat regulační opatření, která mají pomoci přesměrovat kapitálové toky do zelených a udržitelných druhů investic. Mezi takováto opatření patří tzv. **Taxonomie EU**, což je v podstatě klasifikační systém sloužící k určení těch činností a investic, které jsou z pohledu EU považovány za udržitelné. Je důležité dodat, že nejde jen o aktivitu EU. Klasifikační systém, díky kterému bude možné hodnotit přístup firem k životnímu prostředí, připravují i v USA, Číně, Indii a dalších zemích. Na toto nařízení navazují právní předpisy upravující tzv. **ESG reporting**, tedy směrnice a nařízení definující obsah a rozsah informací, které budou firmy ve zmíněných oblastech zveřejňovat. V této souvislosti je možné zmínit směrnici *Non-Financial reporting Directive (NFRD)* o uvádění nefinančních informací a jejich různorodosti, platící pro některé velké podniky. Následují nařízení *Sustainability Finance Disclosure Regulation (SFDR)* upravující zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb. V přípravě je návrh směrnice *Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)* o podávání zpráv podniky v oblasti udržitelnosti. V zásadě jde o novelizaci zmíněné směrnice NFRD a předpokládá se, že od 1. ledna 2023 se jí budou řídit velké společnosti. Od roku 2026 se přidají i střední a malé firmy. Problematika reportingu ESG spočívá hlavně v tom, že v současnosti neexistuje jeden dominantní stan-

dard, dle kterého se ESG měří. Jako příklady různých používaných mezinárodních standardů je možné uvést např. *Global Reporting Initiative (GRI)*, nebo *ISO 26000:2010 (pokyny pro oblast společenské odpovědnosti)*. Právě proto se na půdě EU připravuje znění jednotného standardu *European Sustainability Reporting Standard (ESRS)* na jehož základě ve zmíněných třech oblastech (životní prostředí, sociální otázky a záležitosti správy a řízení firmy) budou podniky povinny pravidelně hlásit a zveřejňovat údaje ve třech kategoriích metrik:

- obecné (sector-agnostic) – standardizované metriky
- sektorově specifické (sector-specific) – standardizované metriky
- vlastní specifické (entity-specific) – nestandardizované metriky, které si společnosti budou moci definovat samy dle postupů daných ESRS

Předpokládá se, že v účinnost vstoupí ESRS ve stejném termínu jako CSRD, tedy k 1. lednu 2023.

Proč bude tedy ESG důležité pro nás?

Pro samotné firmy, akcionáře, banky se ESG stane klíčovým sledovaným faktorem – institucionální investoři budou chtít znát dlouhodobou strategii společnosti a míru rizika a/nebo příležitosti, které mohou být zřetelnější právě z informací dokládajících přizpůsobení business přístupu firmy principům ESG. Budou tak moci lépe porozumět případným rizikům a činit informovanější investiční rozhodnutí. Investoři budou mít zájem prověřovat si firmy tímto způsobem, aby se vyhnuli společností, které mají negativní dopad nejen na životní prostředí, nýbrž i společenskou atmosféru ve svém okolí. A ani naše společnosti sdružené do skupiny MND se nenachází ve vzduchoprázdnu a chtějí se aktivně připojit k tomu v zásadě globálnímu procesu. I přes jádrový předmět našeho podnikání, kterým je hledání, těžba a prodej ropy a plynu, nám záleží nejen na kvalitě životního prostředí, ale i na vztahu k regionu a k lidem zde žijících a ve firmě pracujících. A právě pro zvyšování a kultivaci těchto aspektů potřebujeme přirozeně i důvěru investorů a bank, jakožto i zákazníků, poskytujících nám finanční prostředky a zakázky, pro něž je přihlášení se ke zmíněným zásadám a jejich dodržování důležité. Na základě této souvislosti vznikla na úrovni KKCG iniciativa, jež si vytkla za cíl vypracovat skupinovou ESG strategii, přičemž jejím podkladem bude mimo jiné i aktuálně připravovaná ESG strategie skupiny MND. Předpokládáme, že finální podoba naší strategie bude předložena představenstvu začátkem podzimu tohoto roku a její součástí bude i zohlednění určitých závazků v oblasti ESG pro jednotlivé součásti MND skupiny.

V dalších dílech se blíže dotkneme jednotlivých tří pilířů, témat a jejich vztahu k naší firmě.

Josef Novotný

ESG koordinátor

Kyberbezpečnost

Test odolnosti vůči VISHINGu

V POSLEDNÍ DOBĚ REGISTRUJEME ZVÝŠENÉ MNOŽSTVÍ KYBERNETICKÝCH ÚTOKŮ NA SPOLEČNOSTI SKUPINY MND. ÚTOKY JSOU REALIZOVANÉ RŮZNÝMI ZPŮSOBY JSOU TO PHISHINGOVÉ E-MAILY, SLOVNÍKOVÉ LÁMÁNÍ HESEL UŽIVATELSKÝCH ÚČTŮ A V NEPOSLEDNÍ ŘADĚ TAKÉ VISHINGOVÉ TELEFONÁTY.

Před akutním rizikem VISHINGových útoků na české firmy a úřady dlouhodobě varuje i Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost. O tom, co je to VISHING, jsme vás informovali v sedmém čísle „Zpravodaje kyberbezpečnosti“.

Útokům pomocí sociálního inženýrství, obzvláště VISHINGU se nedá technicky plně zabránit – jedinou obranou je obezřetnost a informovanost zaměstnanců. V souvislosti s těmito skutečnostmi vyvstala potřeba ověřit chování zaměstnanců při VISHINGovém útoku. Proto byl ve společnostech skupiny MND v průběhu měsíců února a března ve spolupráci s renomovanou auditorskou firmou TNS, a. s., proveden test odolnosti zaměstnanců na kybernetický útok tohoto typu. Test proběhl formou simulace reálného cíleného VISHINGového útoku. Test bohužel ukázal, že schopnost zaměstnanců MND rozeznat takto sofistikovaný útok tohoto typu je nízká.

Během testu bylo telefonicky kontaktováno celkem 13 zaměstnanců, z nichž devět zareagovalo špatně, a auditor byl schopen získat požadované informace. Čtyři zaměstnanci zareagovali správně a informace odmítli předat.

Při testu bylo použito podvržení identity pracovníka zodpovědného za kybernetickou bezpečnost. Jméno a telefonní číslo získal auditor pomocí telefonního hovoru na recepci firmy. Pro eliminaci možných vektorů útoku je tedy důležité chránit i tyto údaje – nesdělovat neznámým osobám čísla mobilních telefonů kolegů.

K testu bylo využito dvou scénářů útoku:

1. Odcizení hesla – VISHING

Auditor simuloval interního zaměstnance, pana Ing. Bulu, provádějícího telefonický audit hesel. Po zahájení hovoru (z podvrženého telefonního čísla) se auditor představil jako pan Bula a tvrdil uživateli, že vykonává telefonický audit hesel z důvodu zvýšené aktivity útočníků v rámci kybernetických útoků spojených s válkou na Ukrajině. Dále cíli tvrdil, že je třeba minimalizovat riziko úspěšných útoků právě tímto auditem, a dalšími fabulacemi se snažil přesvědčit cíl k vyzrazení hesla.

Příklady možného zneužití:

- neoprávněný přístup k e-mailu
 - neoprávněný přístup k citlivým firemním informacím
 - získání přístupu do dalších propojených systémů s využitím obnovy „zapomenutého“ hesla
 - odesílání podvržených e-mailů
- s pomocí pokročilejších technik a s využitím zranitelnosti systémů získání přístupu do celé firemní sítě a k citlivým datům z různých systémů IS.

Výsledek

dva ze šesti testovaných zaměstnanců svoje heslo po telefonu auditorovi sdělilo

Správná reakce

- Odmítnout sdělit svoje heslo. Ani pracovníci ÚICT nesmějí a nepotřebují znát hesla ostatních uživatelů.
- V případě podezřelých požadavků telefonní hovor ukončit a zavolat zpět na číslo z oficiálního zdroje – firemní telefonní seznam.

Podvržení telefonního čísla volajícího nelze na straně volaného technicky nijak zabránit, ale identitu volajícího si lze ověřit tím, že zaměstnanec hovor ukončí a zavolá zpět na číslo, které mu volalo.
- Nahlásit pokus o získání hesla na ÚICT (service-desk@mnd.cz).
- V případě prozrazení hesla – neprodleně heslo změnit a událost bezodkladně nahlásit.

2. Dotazník ohledně kybernetické bezpečnosti – kombinace VISHINGU a PHISHINGU

Cílem této kampaně bylo přimět cíl spustit makro v Microsoft Excel souboru. Auditor simuloval interního zaměstnance, pana Ing. Bulu, který volá cíli z důvodu nevyplnění dotazníku ohledně kybernetické bezpečnosti. Po zahájení hovoru (z podvrženého telefonního čísla) se auditor představil jako pan Bula a tvrdil cíli, že mu před týdnem poslal e-mailem dotazník ohledně kybernetické bezpečnosti a nyní při kontrole dat vidí, že cíl ještě dotazník nevyplnil. Po krátké kontrole e-mailové schránky a potvrzení toho, že takový dotazník skutečně nedorazil, nabídl auditor, že dotazník cíli znovu přepošle. Že je e-mailová zpráva odeslána z jiné než interní e-mailové adresy auditor odůvodnil tím, že momentálně není u pracovního PC a zprávu tedy musí poslat z osobní e-mailové schránky (tomas.bula@protonmail.com). Po doručení e-mailové zprá-

vy byl cíl instruován k tomu, aby excel soubor otevřel, schválil spuštění makra, vybral správné odpovědi a poté tlačítkem v souboru odpovědi odeslal.

Příklady možného zneužití:

- získání hesel a citlivých informací
- instalace nástroje pro vzdálené ovládání takto napadeného počítače (tzn. back-door)
- instalace Ransomware – zašifrování počítače/síťového úložiště (FN Bohunice Brno, nemocnice v Benešově atd.) a následné vydírání (výkupné se pohybuje v řádech milionů Kč)

Výsledek

sedm ze sedmi testovaných zaměstnanců podvržený „zavirovaný“ soubor otevřelo

Správná reakce

- V případě podezřelých a akutních požadavků telefonní hovor ukončit a zavolat zpět na číslo z oficiálního zdroje – firemní telefonní seznam. Podvržení telefonního čísla volajícího nelze na straně volaného technicky nijak zabránit, ale identitu volajícího si lze ověřit tím, že zaměstnanec hovor ukončí a zavolá zpět na číslo, které mu volalo.
- Neotevírat odkaz v e-mailu z externí adresy vedoucí na cizí doménu (v tomto případě tns.cz). E-maily z externích adres jsou v MND označovány varovným textem:

*** Pozor, externí e-mail. Zkontroluj odesílatele, než otevřeš přílohu nebo odkazy. ***

*** Caution external e-mail. Check the sender before you open attachments or click on links. ***

- Nepovolovat spuštění makra v neznámých dokumentech.
- Pokud si „chybu“ uvědomíme později, neprodleně informovat ÚICT (servicedesk@mnd.cz).

V souvislosti s výsledkem testu bych vás chtěl vyzvat k vyšší obozřetnosti při práci s citlivými údaji. Vyznění hesla, či jiné citlivé informace může být na základě „Dohody o ochraně důvěrných informací, dat a osobních údajů“ považováno za porušení povinnosti k ochraně důvěrných informací a může být v případě vážných pochybení sankcionováno.

Pro zvýšení úrovně vzdělanosti zaměstnanců probíhá vzdělávací kampaň pomocí časopisu „Zpravodaj kyberbezpečnosti“.

V průběhu tohoto roku dále plánujeme zavedení systému povinného pravidelného e-learningového školení, jehož součástí bude i test k ověření nabytých znalostí. Jako první chystáme kurz týkající se oblasti metod sociálního inženýrství, mezi něž VISHING spadá.

Tomáš Bula

specialista pro kybernetickou bezpečnost

MND partnerem Lednicko-Valtického hudebního Festivalu 2022

MND jsou dlouholetým partnerem mnoha projektů v oblasti kultury a ochrany přírody v Lednicko-valtickém areálu. Jedním z nich je i Lednicko-valtický hudební festival – LVHF.

Letos jsou MND partnerem dvoudenního minifestivalu Jugoprolog LVHF 2022, který v srpnu přináší jistou dávku balkánského temperamentu v podání kapel Bojan Ristić Brass Band (Srbsko) & Divanhan (Bosna a Hercegovina) ve spolupráci s Orchestrem HarMálek (Česká republika). Zájemci zažijí pravou balkánskou dechovku a naladí se na hlavní část festivalu, která začne o měsíc později. LVHF vznikl v roce 2016 s cílem vrátit klasickou hudbu do prostoru jižní Moravy, a zvláště do tohoto areálu. Důvodem byl fakt, že hudba zde v minulosti hrála nezastupitelnou roli a i rod Lichtenštejnů měl o toto umění mimořádný

zájem. Postupem let tak festival spojoval prostředí jedinečné architektury regionu s hudebními skvosty. Dramaturgie často vzniká na základě nějaké historické skutečnosti, která je spojena s místem konání. Téma letošního 7. ročníku LVHF 2022 se váže k příběhu moravských Charvátů, obyvatel dnešního Chorvatska, kteří se v dávných dobách po neustávajících tureckých výbojích vydali do severnějších částí habsburské monarchie s vizí klidnějšího života. Lednicko-valtický areál je mimořádnou krajinou vytvořenou a dlouhodobě formovanou člověkem. Kulturní význam památky byl potvrzen zápisem na seznam světového kulturního dědictví UNESCO v roce 1996. I v území Lednicko-valtického areálu, který má bezmála 300 km², MND již léta těží ropu a zemní plyn.

Informace včetně programu a vstupenek naleznete také na stránkách akce www.lvhf.cz

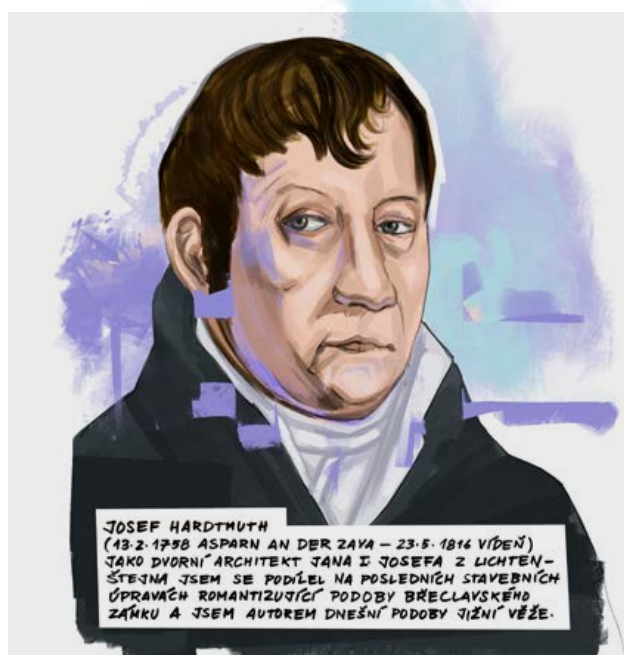

Tipy na letní výlety za nadačními projekty

Zveme vás na výlet do dvou krásných zahrad, které dostávají novou tvář díky Nadaci Proměny Karla Komárka. Ta v rámci projektu Proměň své město podporuje dobrovolné

organizace a lokální iniciativy, které chtějí svými vlastními silami změnit veřejný prostor kolem sebe.

Jejich členové jsou nejen aktivními občany, ale vždy se také snaží o zapojení širšího okolí.

V zahradě představí osobnosti spojené s břeclavským zámkem

První ze zahrad se stává doslova pohádkovou. Je na ní sice ještě hodně práce, ale tím, že náleží k břeclavskému zámku, tomu nemůže být jinak. Navíc se mění v jednu velkou venkovní galerii, kterou svými obrazy zkrášluje královna českého komiksu a ilustrace, malířka Toybox. Zahradní expozice tak představí sedm významných osobností spjatých nejen s břeclavským zámkem, ale s historií města vůbec. O obnovu zámecské zahrady se zasazuje Občanské sdružení Lužánek s podporou KKFF.

**Darovací stránky
a detail příběhu**

Farská zahrada u kostela svatého Václava

Druhou proměnu a tip na výlet najdete v nedalekém Mikulově. Okrašlovací spolek Mikulov chce zvelebit farskou zahradu u kostela svatého Václava. Centrum města, které je jedním z turistických cílů, tak získá výjimečný prostor pro odpočinek i sousedská setkávání. Místo s bohatou historií díky této iniciativě znovu ožije. Revitalizace farské zahrady je součástí její činnosti, jež směřuje jednak k regeneraci a údržbě zeleně a veřejného prostoru v Mikulově a jeho okolí, jednak k zachování krajiny kolem Pálavy a rovněž komunitního života.

**Darovací stránky
a detail příběhu**

Napsali o nás

V průběhu přípravných prací průzkumného vrtu Mikulov 6 se zahnízdila nová kolonie ohroženého druhu z čeledě vlaštovkovitých – břehule říční. Spolu s CHKO Pálava jsme provedli taková opatření, která těmto „vlaštovkám“ umožní jejich bezpečné vyhníždění a současně neomezí naši plánovanou činnost. Informace a fotografie naleznete na oficiálních facebookových stránkách CHKO Pálava.

MND a biodiverzita v zemědělské krajině

**Více informací
o této konferenci
na jejích oficiálních
stránkách**

V dubnu naše společnost podpořila konferenci s mezinárodní účastí s názvem „Biodiverzita v zemědělské krajině: Současná situace, vize a zkušenosti z praxe“. Pořádala ji Česká společnost pro krajinou ekologii (IALE-CZ) ve spolupráci se Zahradnickou fakultou Mendelovy univerzity, Biosférickou rezervací Dolní Morava a Společností pro ekologickou stabilitu krajiny. Primární myšlenkou této konference bylo představit aktuální témata hospodaření v zemědělské krajině, budoucnost rozmanitosti živočichů a rostlin, zkušenosti a vzájemné diskuse výzkumníků a hospodářících zemědělců a další, pro ekologii velmi důležitá témata. MMD svou činností také ovlivňuje krajinu kolem nás, ať už budováním nových průzkumných vrtů či rekultivací starých, již nevyužívaných sond. Sdílení informací s odborníky v oblasti adaptace na klimatickou změnu, nauky o půdě a zemědělské činnosti je pro nás velkou inspirací.

Lenka Pašková, asistentka

Pavel Kotásek, ředitel Úseku právního a vnějších vztahů

Výsadba ovocných stromů v obci Otnice

Pomáháme biodiverzitě i zachování původních hodnot. MND a obec Otnice, v jejímž katastru MND zahájilo těžbu z nového dobývacího prostoru, společně vysadili v roce 2021 Extenzivní ovocný sad v Otnicích. V rámci tohoto projektu bylo vysázeno 80 stromů: dvě třešně, 26 jabloní, osm meruněk, jedenáct švestek, stejný počet mandloní, broskvoní a hrušní. Na výsadbu dohlížel autor projektu Lukáš Lattenberg. Pečovat o stromy, aby dobře prospívaly, budou pracovníci obce. Žádost o dotaci na získání prostředků z dotačního programu ministerstva životního prostředí podala společnost MND, a.s. Vysazený extenzivní ovocný sad bude do budoucna utvářet prostor pro relaxaci, odpočinek i vzdělávání žáků ZŠ. Výsadbou ovocných stromů se zvýší biodiverzita oblasti a budou uchovány původní hodnoty související s ovocnářstvím a včelařstvím.

Naše společnost si velmi váží dosavadní výborné spolupráce s obcí Otnice a realizace tohoto projektu mimo jiné přispěje k vnímání dobrého jména MND v této oblasti.

Pavel Kotásek, ředitel Úseku právního a vnějších vztahů

Pavel Mezulánik, starosta obce Otnice

FK Hodonín postupuje do Moravsko-slezské fotbalové ligy

Po dvou soutěžních ročnících, které se z důvodu koronavirové pandemie nedohrály a byly anulovány, jsme se připravovali na další soutěžní ročník, ve kterém jsme chtěli vyhrát Divizi D a postoupit do Moravskoslezské fotbalové ligy. Bohužel kromě fotbalových protivníků jsme museli bojovat s dalšími vlivy, které nám cestu za postupem zkomplikovaly důsledky tornáda, které bohužel poničilo sportovní areál U Červených domků v Hodoníně a znemožnilo nám hrát a trénovat na domácím hodonínském stadionu. Domácí utkání podzimní části jsme tak museli odehrát v Rohatci a Mutěnicích, jarní část potom na hřišti v Šardicích. Fotbalovým klubům z těchto obcí bych chtěl srdečně poděkovat za ochotu a rodinnou atmosféru, kterou nám na svých hřištích připravily. Přes všechna tato úskalí se našemu týmu podařilo suverénním způsobem projít celou soutěží a tři zápasy před koncem mít v tabulce náskok deseti bodů na B tým Zbrojovky Brno, což znamená jediné - jisté 1. místo v tabulce Divize D a postup do MSFL! Tento úspěch by nebyl možný bez podpory partnerů. Proto bych chtěl touto cestou poděkovat panu Karlu Komárkovi a jeho společností SAZKA, a.s., a MND, a.s., za podporu našeho fotbalového klubu.

Vlastimil Polák,

předseda představenstva
FK Hodonín z.s.

Kon-
tyl Cyklus výstav
KONTAKTY

Luděk Rathouský
SCREEN FLASH

28. 7. 2022
14⁰⁰, vernisáž

MND a.s., Úprkova 6,
695 01 Hodonín

Výstava se uskutečňuje ve spolupráci
MND a Open Studios Brno

Vernisáž obrazů Lud'ka Rathouského

Prostory budovy MND v Hodoníně opět zaplní umění. Tentokrát bude vystavovat další z umělců cyklu KONTAKTY – malíř a pedagog na brněnské FaVU Luděk Rathouský. Vernisáž jeho děl proběhne 28. července ve 14 hodin. Malby budou sídlo MND v hodonínské Úprkové ulici zdobit až do poloviny ledna 2023. Obrazy Lud'ka Rathouského reflektují aktuální uměleckou i společenskou problematiku. Jeho uvolněný malířský rukopis a sklon ke komiksovému ztvárnění událostí nebo stavů odlehčuje vážná témata, jakými jsou komentáře k masovým médiím, obraz násilí v současné společnosti či kritika komerčnosti umění. Umělec se věnuje i kresbám gelovým perem nebo sprejovým obrazům na papíře nebo počítačově vytvořeným kresbám.

Nové číslo MND Reportu také na mnd-report.mnd.cz

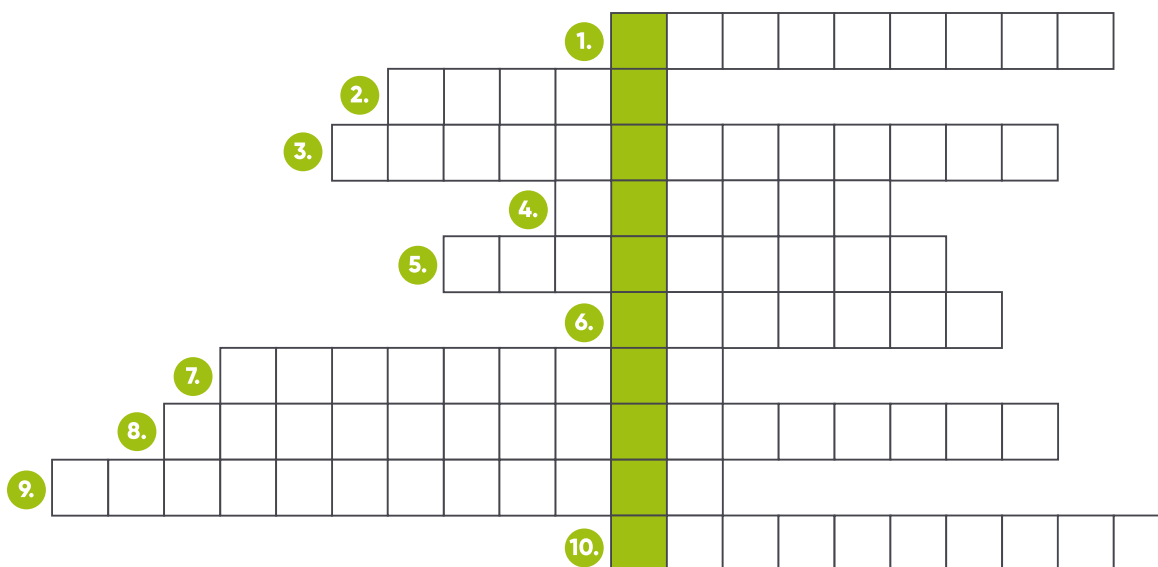

S MND Reportem do akvaparku!

Pokud jste četli MND Report pozorně, nebude pro vás problém vyluštit křížovku. Pošlete nám tajenku na redakce@mnd.cz a můžete být mezi vylosovanými a vyhrát vstupenky do akvaparku Aqualand Moravia či Aquapalace Praha. Své odpovědi posílejte **do 15. července**. V minulém čísle se štěstí usmálo na tyto luštitelé: **Danu Fialíkovou, Dušana Haruštiaka a Janu Tomanovou**. Moc gratulujeme k poukazům do UNI Hobby!

Ani v tomto vydání MND Reportu nechybí křížovka

1. Jak se jmenuje významné ložisko MND objevené v devadesátých letech?
2. Jaký je název vítězné série Czech Press Photo?
3. Vítězslav Straka začínal v MND před 40 lety jako dělník. V jakém to bylo oboru?
4. Tři ukrajinské zaměstnankyně, o kterých je článek v tomto MND Reportu, se jmenují Karina, Olga a...?
5. U kterého ukrajinského města dojde brzy k modernizaci rozvodny v souvislosti s výstavbou větrného parku Oriv?
6. Jak se jmenuje režisérka, která natočila dokument *Tornádo, rok poté* (příjmení)?
7. Kde se konal veletrh, na kterém se prezentovaly MND Drilling & Services?
8. Které architektonické studio navrhlo Dům přírody?
9. Který pták se uhnízdil v blízkosti průzkumného vrtu Mikulov 6?
10. Co znamená „G“ ve slově ESG?

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ PRO ZAMĚSTNANCE SPOLEČNOSTÍ SKUPINY MND \ LÉTO 2022 \ MND.EU

Své připomínky a komentáře k obsahu MND REPORTU posílejte na adresu redakce@mnd.cz. Zároveň můžete s náměty kontaktovat i členy redakční rady, kterým tímto děkujeme za spolupráci při plánování tohoto čísla i těch následujících. **Členové redakční rady:** Dana Dvořáková, Jana Hamršídová, Karel Luner, Pavel Kotásek, Michal Sasín, Radim Ciprys, Martin Pich, Jan Sýkora, Tereza Lázenská, Tomáš Baldrián, Magda Lengálová, Petra Kulčárová, Jan Havlíček, Jaromír Havlásek, Martin Beneš.

Design: filipsodomka.cz

Dokument o devastující přírodní katastrofě
na Hodonínsku a Břeclavsku,
solidaritě, naději a nezlomnosti místních obyvatel.

Tornádo, rok poté

v režii Jany Počtové
ve spolupráci s Českou televizí

Premiéra

**23. června 2022
ve 20.00 na ČT2**

Od 24. června 2022
k dispozici na
iVysilani.cz